

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0807 — Тел. У. Н. Конвей: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПОЛОВИНА ПЛАТНІ ЗА ДОДАТКОВИЙ ЧАС ДЛЯ РОБІТНИКА

Нью Йорк, 25 травня. — Апеляційний Відділ вирішив, що робітник, який працює за тижневою нагородою, однак без наперед означених годин праці, має право тільки на половину платні за додаткові години праці, коли він не має контракту про окрему нагороду за них.

Ці рішення запало при розбиранні відлику, внесеного краєвською фірмою Мецгер енд Коген проти присуду винесеного Верховним Судом південної частини стейту Нью Йорк, на підставі якого робітник Абрагам Шлайн мав дістати \$3,500 за додаткову працю („овертайм“) від 1938 до 1944 рр. Адвокат фірми каже, що рішення суду встановлює засаду, що тижневий робітник без точно наперед умовленої нагороди, дістає вже в тижневий платні за додаткові години праці, що працює тільки 40 годин. Тому, якщо він не має окремого контракту в справі дальших годин праці, він має право впомянутися тільки половиною платні за додаткові години, а не півтори платні, як це загалом прийняте. У справі Шлайна було так, що він не умовлявся наперед за півтори платні, але зажадав її щойно по двох роках після того, як покинув роботу. Він позивав фірму за виплату \$30,000 за додаткові години, а Верховний Суд признав йому тільки \$3,500.

Сан Франциско. — Гері Р. Бріджес, провідник докових робітників на Західному Побережжі, поставлений великою федеральною судовою лавою в стан обвинувачення за змову і за кривоприсягу з часів, коли він старався дістати американське громадянство і заперечив, наче б він був членом Комуністичної партії. Водночас уряд почав цивільне переслідування, щоб відібрати Бріджесові натуралізоване громадянство і депортувати його до Австралії, звідки він родом. Разом з Бріджесом поставлені в стан обвинувачення два інші провідники юні докових робітників, а це Дж. Р. Робертсон і Генрі Шмидт, які тепер стоять на чолі страйкового руху докових робітників у Гаваї. За оповісткою спеціального помічника генерального прокуратора, Джона П. Вейла, Бріджес не тільки був комуністом в часі, коли старався за громадянство, але є членом, це до сьогодні. Теперішнє обвинувачення в лислдом кількарічного слідства. Бріджес звинувачений в тому, що він викликав беззаконних політичних страйків моряків і докових робітників під час кожної важливої міжнародної кризи.

КОМУНІСТИ НЕ МАЮТЬ ПРАВА ДО ПРИВІЛІЮ В СУДІ

Нью Йорк. — Під час процесу проти провідних комуністів, обвинувачених у змові для навчання робітників, як насильно скинути американський уряд, переслідувано в середу дальше пудсудного Дж. Гейтеса, редактора комуністичного щоденника „Дейлі Воркер“. Він у своїх выводах пробував доказувати, що Комуністична партія має на цілі тільки поборювати фашизм, як ворогів людства. Він теж заперечив твердження проф. Буденца, наче б Комуністична партія вживала „Езопівської мови“, тобто свого власного способу пояснювання комуністичних писань. Коли, о боронець Річард Гледетін постійно хотів промовляти й висловлювати комуністичні теорії, і суддя йому заборонив, він не послухав судді і виголошував промову. Суддя перервав розправу, а після павзи підсудний Деніс, секретар партії, почав свої виводи. Тоді суддя дав лекцію Денісові, яка є поведінка в американському суді і сказав між ін. таке: „Звичайна людина сідає, коли суддя так зарядить. Однак ви, панове, говорите й говорите безупину. Мені здається, що ви вважаєте оцих підсудних за упривілейованих людей, яким треба дати більше прав, ніж іншим людям. Я однак не бачу причини, чому супроти них треба в суді інакше поводитися як проти інших“.

Нью Йорк. — Посадник міста, Вільям О'Двайер, оприлюднив, що він не кандидує на посаду на своє становище при оцінних виборах. Як причину подав його приятель брак здоров'я. Згодуються, що він кандидував на сенатора або губернатора стейту Нью Йорк.

БУДУТЬ ПЕРЕВОЗИТИ ЛІТАКАМИ ВАГІТНИХ МАТЕРЕЙ З ЄВРОПИ

Нью Йорк. — Найближчої п'ятниці приїдуть до Нью Йорку літаком сімнадцять родин, між котрими є сімнадцять вагітних матерей, як це оприлюднило ПРО. Вони вийдуть на міжнародним летунським майдані в Айделвайлді. Американський закон про Ді ПІ з 1948 р. передбачує, що матері, вагітні в шостому місяці, можуть домогтися приїзду до Америки зі скитальцями літаками. Родини, які тепер приїждять літаком мають по 2—4 осіб, а ліста подорожних вказує 19 дітей.

ЖИТТЄВІ КОШТИ ПІДСКОЧИЛИ В КВІТНЮ

Вашингтон. — Ціни в дрібнім продажу підскочили на 0.01 в місяці квітня після того, як вони спадали впродовж попередніх п'яти місяців, починаючи ще від жовтня м. р. Це оприлюднило департамент праці.

АМЕРИКА ДОМАГАЄТЬСЯ ЗВОРОТУ ДАЛЬШИХ 31 КОРАБЛІВ ВІД СОВЕТІВ

Вашингтон, 25 травня. — Злучені Держави знову пригадали Росії, що вона має звернути три льодоломи і 28 інших озброєних кораблів, яких уживано під час війни для патрулювання підстави умови з Ленд-Лізу. Діючий секретар стейту, Джеймс Е. Веб, вівзав советського амбасадора Александра Панюшкіна і зажадав від нього викінчення цієї справи. Америка домагається звороту льодоломів від 1946 р., а фригат від 1948 р. Росія обіцяла повернути ці кораблі минулого грудня, однак в цій справі не зроблено нічого. — Попри цю справу Веб домагався віза для о. Артура Брасарда з каледжу Успення, у Вустер, Масс. Він має їхати до Москви на душпастиря французької церкви св. Людвика. — Крім того департамент стейту оприлюднив, що підписано контракт між Америкою й Етіопією в справі виривання рахунків з Ленд-Лізу.

ЗНОВУ ГЕНЕРАЛЬНИЙ НАСТУП ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ В ГРЕЦІ

Атени, 26 травня. — Речник грецького генерального штабу заявив, що грецька армія на всіх фронтах почала генеральний наступ на партизанські сили большевицьких п'ятиколонників. Протягом кількох днів цього наступу партизани мали втратити 1,579 вбитими і раненими, тоді як втраченої армії вивели 63 вбитими, 210 пораненими та 30, що пропали без вісті.

УРАДОВІ ВІЙСЬКА ПРОДОВЖУЮТЬ ЕВАКУАЦІЮ ШАНХАЮ

Шанхай, 26 травня. Урядові китайські війська продовжують евакуацію цієї східно-азійської метрополії, тоді як комуністичні армії намагаються їм в тому перешкодити, обстрілюючи шляхи відвороту. В самому місті комуністи зайняли дальші ділянки, хоча тепер уже не з такою легкістю, як вони увійшли до міста, але й без заповіженої раніше націоналістичної комуністичної „битви за Шанхай“. В поодиноких районах міста приходить до перестрілки, але без окремого зав'язання та без більших жертв. Шляхи націоналістичного відвороту в напрямку на Вуеунг обстрілює червона артилерія. На передмістях видно подумні пожари, правдоподібно військових магазинів. В місяцевий порт заплило 12 великих транспортних кораблів, що мають евакуувати урядовий апарат. Під час перестрілки в місті деякі кулі попали в будинок американського консуляту а один китайський слуга в будинку був поранений. Бої, головні на шляху відвороту урядових військ, розгортаються тепер з більшою силою, але без виразних результатів.

ЗАПОВІДАЄТЬСЯ ВЕЛИКА МАНІФЕСТАЦІЯ З НАГОДИ „ГОМОНУ УКРАЇНИ“

Нью Йорк, 26 травня. Фестивальний Комітет Української метрополітальної округи Нью Йорку і Нью Джерзі закінчує вже свою підготовку до великої імпрези „Гомін України“, що відбудеться вже в найближчу неділю в Карнегі Гола для вшанування 300-річчя тріумфального в'їзду гетьмана Богдана Хмельницького до визволеного ним Києва. Імпреза, як з огляду на своє ювілейне і патріотичне значення, так і на свою мистецьку цінність викликає велике зацікавлення серед українського загалу округи, але й віддалених місцевостей. Як довідуємося, вже заповіли свій приїзд на цю імпрезу групи громадян, зокрема молоді, з Філадельфії, Нью Гейвен, Вилсбері, Сиракуз, Алентаві, Рачестер та інших міст. Масову участь в цій імпрезі візьмуть теж українсько-американські Ветерани, що в цю суботу, неділю і понеділок відбудуть свою

ПОНАД 200 УКРАЇНЦІВ ПРИЙДЕ В СУБОТУ І ПОНЕДІЛОК

Філадельфія, 26 травня. — З канцелярії ЗУАДКомітету повідомляють, що на найближчу суботу і понеділок заповідано приїзд до порту в Нью Йорку трьох чергових транспортів нових імігрантів з європейської скитальщини, що ними прийде понад 200 українців старанням цього Комітету. Корабель „Марін Джомпер“ зі загальною кількістю 844 імігрантів має причалити в ранніх годинах в суботу, 28-го травня, до причалу при 21. вулиці, а в год. 1-шій пополудні того самого дня запливе до причалу при 22-тій вулиці корабель „Марін Тейлор“ з 877 подорожними. На понеділок, 30-го травня, заповіданий приїзд пароплава „Дженерал Стюарт“, що з 816 імігрантами запливе до причалу при 20-тій вулиці.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПРОБУЮТЬ СТВОРИТИ ОДИН ФРОНТ ПРОТИ КИТАЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ

Вашингтон. — Уряд Злучених Держав веде переговори з іншими державами, зацікавленими в подоланні Китаю, щоб створити один фронт у відношенні до китайських комуністів. Зокрема американський уряд остерігає, щоб держави не спішилися з признанням комуністичного уряду. Ця справа ще не дозріла тому, що комуністи не зорганізували свого правильного уряду, а крім того Америка ще дальше признає націоналістичний уряд Китаю за правильний уряд. Розмови йдуть між Америкою й Великобританією, Францією, Голандією, Бельгією, Сіамом, Австралією, Канадою, Новою Зеландією і Філіппінами. Особливо хоче Америка втратити спільний фронт з Великобританією тому, що вона має в своїм посаданні Гонг-Конг. Згадані держави втримують своїх послів у Нанкінгу, де до недавня містився осідок націоналістичного уряду.

БРИТАНІЯ СКРІПЛЮЄ СВОЙ ГАРНІЗОН В ГОНГ КОНГ

Лондон, 26 травня. Британське міністерство війни повідомило про дальше скріплення свого гарнізону в Гонг Конг, висилаючи туди один полк проти-повітряної оборони та одну бригаду піхоти. Причин і цілей тих заходів не названо.

ЧЕСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ПРИСЯГАЮТЬ ВІРНОСТІ МОСКВІ

Прага, 26 травня. На вчорашній сесії комуністичного конгресу советський „гауляйтер“ в цій країні, президент Готтвальд, заявив, що Чехословаччина піде зі Советським Союзом без огляду на обставини та на наслідки. До такої беззастережної вірності Москві він закликав і чеський народ. Почесним предсідником того конгресу вибрано Сталіна.

АМЕРИКА ВІДКИДАЄ СОВЕТСЬКІ ДОМАГАННЯ ДАЛЬШИХ ВІДШКОДОВАНЬ З НІМЕЧЧИНИ

Париж, 26 травня. — Американський представник на конференції „великої чwórки“ в Парижі, секретар стейту Дін Ачесон, вчора рішучо виступив проти советських претенсій на дальші воєнні відшкодовання з Німеччини, як передумову об'єднання всіх зон в одну господарську цілість. Він казав на труднощі, які стоять на перешкоді не тільки дальшої виплати Советам воєнних відшкодовань, але й на шляху до об'єднання. Головною причиною того є введена Советами система господарської експлуатації в східній зоні, прикладом чого може послужити факт наглого великої советської „власності“, яка в деяких господарських галузях, як в промисловості моторів, доходить до 100%. На вчорашній, третій з черги сесії, західні представники з Америкою на чолі знову заявляли, що вони обстоюватимуть максимальну господарську і політичну свободу в Німеччині в рамках теперішніх обмежень. Відповідаючи на советські домагання воєнних відшкодовань як ціну за господарське об'єднання Німеччини, секретар стейту Ачесон заперечував советського представника Вишинського, яку користь з того матиме ціла країна. Він казав на великій досади в господарській відбудові західної зони, заявляючи, що, можливо, деякі досягнення під цим оглядом є в советській зоні, але того ніхто не знає. Тому він домагався насамперед точних інформацій в цій справі. Ачесон, що вчора був речником західних союзників, заявив, що німецьке господарство в теперішній стадії відбудови не має ще жадної надвишки, з якої можна б фінансувати воєнні відшкодовання, а заплата з біжучої продукції грозить руйною того, що вже відбудовано. Британський секретар закордонних справ, Ернест Бевин, заявив, що західні союзники не погодяться на жадну пропозицію чи домагання, які могли б позбавити німців тих господарських і політичних вольностей, які їм заповнено конституцією в Бон та окупаційним статутом. Французький міністер Рок-Серт Шуман, домагався реставрування „добрих інституцій“ в усіх чотирьох зонах, замість відновлення чотирьох державної контролі, якої домагався Вишинський.

НІМЕЦЬКІ НАДІ НА КОНФЕДЕРАЦІЮ В ПАРИЖІ

Франкфурт, 26 травня. — Перед відкриттям конференції „чотирьох великих“ в Парижі в Німеччині були великі побоювання, що західні союзники можуть шукати советської „згоди“ коштом тих господарських і політичних досягнень та вольностей, що їх пороблено в західних зонах. Але становище та перебіг перших днів нарад розвіяли ці побоювання і тепер німецька публічна думка з великим ентузіазмом підтримує та коментує становище Заходу. Деякі західно-німецькі часописи нарікають, чому окупаційні потуги і дальше вирішують долю Німеччини, не питаючи думки та не слухаючи голосу самих німців. Між іншим, в новій столиці федеративної західно-німецької республіки, в місті Бонні, німці вже навіть створили окрему делегацію, що дожидає покликку до Парижа та була б дорадником і виразником німецької думки.

СОВЕТСЬКІ ОПТИМІЗМИ І СУМНІВИ ЩОДО КОНФЕРЕНЦІЙ МІНІСТРІВ

Москва, 26 травня. — Советська преса почала передавати подробиці звітності з перебігу наради чотирьох міністрів в Парижі, виявляючи при цьому багато оптимізму щодо можливостей вислідку конференції, але теж видивляючи сумніви щодо „доброї волі“ західних представників.

ЗАПОВІДАЮТЬ АМЕРИКАНСЬКИЙ КОМПРОМІС В СПРАВІ АВСТРІЇ

Париж, 26 травня. — З поінформованих кол заявляють, що західні союзники вже приготували проєкт положення справи мирового договору з Австрією на теперішній конференції Ради закордонних міністрів в Парижі. При цьому висловлюється переконання, що Злучені Держави Америки та інші західні союзники готові піти на деякі компроміси, щоб тільки вийти з дотеперішньої мертвої точки в цій справі.

СОВЕТСЬКИЙ САБОТАЖ ЗАМІСЦЬ БЛЮКАДИ В БЕРЛІНІ

Берлін, 26 травня. — Совети формально скасували господарську блокаду Берліна, натомість продовжують її транспортними саботажами, що на одні виходить. Після того, як західні союзники доручили своїй поліції перебрати під свою охорону залізничні станції в західних секторах та „припинити безглуздо пролітати криві“, що повстало внаслідок боротьби та заворушень між страйкуючими залізничниками і комуністичними страйковими командами та советською поліцією, тепер советські залізничники повинюють позавибувати регулярні стрілки, що нормували залізничний рух між Берліном і західними зонами. В наслідок того, залізничний рух на цих лініях практично треба було припинити.

СОВЕТСЬКО-БРИТАНСЬКИЙ СПІР В СПРАВІ ДІПЛОМАТІВ

Лондон, 26 травня. — Британське міністерство закордонних справ повідомило про цілий ряд заходів проти советських дипломатів, пороблених у відплату за труднощі, які советські власті та советська поліція ставляють британським дипломатам у Москві. Урядово стверджується, що в останньому часі советські поліцейні власті до тої міри збільшили свою інтервенцію щодо складу британського дипломатичного представництва, що вони принаймні хотіли б диктувати його. У відплату за це британський уряд зі свого боку починає видивити такі самі домагання, хоча і в меншій мірі, щодо складу советського представництва в Лондоні.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Закордоном:			
На рік	\$10.00	Foreign and Jersey City Rates:	
На пів року	\$5.25	One year	\$10.00
На три місяці	\$2.75	Six months	\$5.25
Число з понеділка (англійською Частинкою):			
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

можна змінити адресу коштує 10 центів.

За оголошення редакції не відповідає

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СВОБОДА СЛОВА В АМЕРИЦІ

Здавалось би, що проблема свободи слова для американця така ясна, що вже нема найменшої потреби її тут розясняти. Але зайшов випадок, який говорить про щось інше. Найвищий Суд Злучених Держав видав присуд, що відноситься до свободи слова і яким він закінчив певну справу, коли йдеться про судовий процес, але не припинив серед громадянства дискусії на цю тему. Тому не треба дивуватись, коли зв'язимо, що й верховні суди, що вирішували справу, теж були різної думки і то аж до тої міри, що рішення запало більшістю тільки одного голосу.

Як легко догадатись, йдеться тут про справу з о. Артуром В. Термініелло, засудженим судом за підбурюючу промову, яку він вголосив у Пікаго на вічу, 7. лютого 1946 та яка спричинила закат, білку, арешти і т. п. Муніципальний суд визнав, що о. Термініелло порушив публічний спокій і на тій підставі покарав його за невідповідну поведінку, згідно з присягами, обов'язуючими в Пікаго. Цей присуд опинився в Апеляційній і Найвищій Суду стейту Ілліной, але вони його теж затверджували. Вкінці справа опинилась у Найвищій Суді Злучених Держав у Вашингтоні, який, як відомо, присуд зніс в такий спосіб, що при голосуванні було 5 верховних суддів за знесення, а 4 проти.

Не будемо тут застановлятися над тонкими юридичними аргументами. Для нас особливо цікаве те, як загал прийняв це рішення Найвищого Суду Злучених Держав. Немає сумніву, що поведінка о. Термініелло було невідповідне. До того ж, навіть був тоді суспільний звичай церковного владодо за невідповідну поведінку. Це правда, що його промова в Пікаго була провокуюча і нагадувала фашистську расову дискримінацію. Тому реакція на цю промову була природним явищем. Через те симпатизувати з о. Термініелло немає тут ніякої потреби. Зате інша справа, чи карати його за те, що він сказав, себто, чи порушувати таким робом принцип свободи слова, гарантований Конституцією, і то тоді, коли кожний з нас відчуває, що такі повинні бути якесь гальма для свободи слова, особливо, коли хтось надумує і аж до такого ступня, що спричиняє тим публічні закатолі. Це одначе не означає, як підкреслює верховний суддя Джексон, щоб навіть і тоді, "американський громадянин не мав права заявлятися за прийняття мирним шляхом фашизму, комунізму, соціалізму чи капіталізму".

Було й далі є чимало голосів, що є проти рішення Найвищого Суду Злучених Держав. Навіть є такі рабіни, як от В. Ф. Розенблум в Нью Йорку, що критикують це рішення в синагогах, кажучи, що коли суд є за таку широкую свободу, так хай подумас, як охороняти спокійних і чесних громадян від напасників, що порушують їх честь та поширюють ненависть. Це прямо іронія, пише колоніст Джордж Філдинг Еліот, що Найвищий Суд Злучених Держав узав в оборону людину, якої вчинок він сам осуджує, але в цьому випадку не важна особа, ні її злочин, але щось вище її важніше. Во щоби то було, коли б так різні "політичні боси" мали таку силу, що могли б здусити вільне слово на тій підставі, що воно обурює загал і спричиняє закатолі, який порушує публічний спокій! Як бачимо, страх перед того роду диктатурами заставляє американський нарід і суд толерувати навіть напасників, повні злоби, ненависті і клевет промови, ніж знайти в такому положенню, в якому свобода слова була б у постійній загрозі, чи взагалі не існувала б.

Охорона перед економічною кризою

Тому, що безробіття не маліє, далі шукають відповіді, на питання, чи приїде до такої кризи, яка навістила Америку після першої світової війни. Загалом говорять, що економічні кризи в світі, отже й в Америці, є періодичним явищем. Але з другого боку економісти та ті, що є у проводі країни, безупинно змагаються до цього, щоби забезпечити світ перед такими нещастями. Криза, яка навістила Злучені Держави в 1929 р., почалась від краху на біржі. Після першої війни населення Америки мало гроші. Кожен хотів їх інвестувати, а як не мав де, то пускався на спекуляцію цінними паперами на біржі. Не тільки купець, який завжди ризикує в своєму бізнесі, грав на звичку, але й фабричний робітник, який ходив до щоденної праці, не дуже інтересувався самою працею, вважаючи її тільки за хвиливу, а всю свою надію покладав на те, що закуплені ним бонди чи "станки" підуть вгору і він продасть їх з великим зиском. Біржеві посередники оферували велику кількість цінних паперів на кредит: треба було дати тільки частину гроша, як задаток ("закупно на марджин"). Це спонукало людей вибирати важко запроцьовані ошадності з банків і вкладати їх у закупно паперів. Чим це все скінчилось, добре знаємо. Багато малих і великих спекулянтів остали вийнці без долара в кишені.

З будовою мешкальних домів після першої світової війни пішло легко, бо був попит на товар, були і гроші. Банки сипули біліони будівельним підприємствам, а "контрактори" набудували тільки домів, що не було кому купувати. Прийшов крах у будівничій промислі і банки потрапили біліони чужих ошадностей. Швидко потім почали падати і банки, поки президент Рузвельт не спинив, як тоді здавалось, банкрутства цілої банкової системи.

Фармери після першої війни, як прийшла криза в бізнесі і коли люди потратили свої ошадності на спекуляції, мусіли продавати свої плоди за безцінь і попали в нужду. Це тільки доповнило ланцюг тодішніх економічних нещастів.

Пам'ятаючи ту кризу, не диво, що як тільки появились вісті про безробіття в Америці, якій виринули побоювання, що знову можуть повторитися часи великої "депресії" з 1929 і наступних років. Одначе, як доказують економісти, під першім пору такі побоюван-

ня не мають підстави. В першу чергу люди мають досвід з минулого й тому є тепер обережнішими у видаванні гроша; друге, самий уряд, за порадою фахівців, склав наперед цілу програму оборони перед можливого кризою.

Отже обмежено до певної міри спекуляцію цінними паперами через закупно на "марджин". Тим стримано недосвідчених, а лакомих на гріш людей від небезпеки втрати їхніх ошадностей. До спекуляції на мешкальних домах і на інших будовах уряд недопустив в такий спосіб, що обмежив кредити в банках Федеральної Резерви, а на домагання адміністрації конгрес ще досі втримує закон про стелю над плаченням комірного. Понад те все недавно ухвалений закон про побудову мешкань ставить увесь цей промисл під посе-

Іван Німчук.

Актуальні наукові видання

В Німеччині, де ще й досі перебуває найбільше скупчення української політичної еміграції в Європі, вийшло в чотирьох минулих роках багато цінних книжок, що є справжнім вкладом в українське письменство, науку й культуру. Поруч літературних видань Мистецького Українського Руху (МУР-у), видавництва "Україна", "Українське Слово", "Академія" й інших, у тому числі й при деяких часописах, поруч численних видавць. Апостольські Візитатори для українців-католиків, редакції "Християнського Шляху" і "Християнської Бібліотеки" треба відзначити тут головну наукову видання Наукового Товариства ім. Шевченка і УВАН.

Скромні кількості видань Українського Вільного Університету, Українського Технічно-Господарського Інституту і греко-католического Семінарії (яка тепер у Голандії) можемо уважати підручниками для високих шкіл. Велику вагу мають теж спомини кількох авторів з підсвітовеского життя, серед яких вибиваються і безперечним таланом, і добрим обсерваторним змислом книжки С. Підгайного: "Українська інтелігенція на Соловах" і "Недостріляні". Практичні вимоги були спонукою до того, що в англійській окупаційній смузі з'явилося видавництво необхідних шкільних підручників, яке то завдання поставило собі теж видавництво "Вернігора" в Мюнхені. Такі ж практичні вимоги зродили цілу низку менших і більших словників англійської, еспанської та інших мов, як теж всякого роду підручників

редну контролю уряду і запобігає спекуляції домами.

Фармери мають забезпечення своїх доходів через гарантію уряду на ціни фермерських продуктів, а постійне дбання адміністрації про втримання робітничої платні на належній висоті забезпечує робітникам постійно предмети щоденного вжитку нарівні з харчами. На випадок безробіття й старості існує тепер суспільне забезпечення, яке гарантує хоч примітивне утримання людини і виключає страх перед жебрачою торбою. До цього треба ще додати безпеку перед утратою американських інвестицій в післявоєнній Європі в такий спосіб, як це сталося після першої війни. Цю безпеку є тепер План Маршала, придуманий для відбудови й реабілітації європейських країн. Цей план запевнює Америку теж товарообмін з закордонними націями на далеку мету і причинається до стабілізації економічних відносин у нутрі Америки.

Іван Німчук.

Актуальні наукові видання

В Німеччині, де ще й досі перебуває найбільше скупчення української політичної еміграції в Європі, вийшло в чотирьох минулих роках багато цінних книжок, що є справжнім вкладом в українське письменство, науку й культуру. Поруч літературних видань Мистецького Українського Руху (МУР-у), видавництва "Україна", "Українське Слово", "Академія" й інших, у тому числі й при деяких часописах, поруч численних видавць. Апостольські Візитатори для українців-католиків, редакції "Християнського Шляху" і "Християнської Бібліотеки" треба відзначити тут головну наукову видання Наукового Товариства ім. Шевченка і УВАН.

Скромні кількості видань Українського Вільного Університету, Українського Технічно-Господарського Інституту і греко-католического Семінарії (яка тепер у Голандії) можемо уважати підручниками для високих шкіл. Велику вагу мають теж спомини кількох авторів з підсвітовеского життя, серед яких вибиваються і безперечним таланом, і добрим обсерваторним змислом книжки С. Підгайного: "Українська інтелігенція на Соловах" і "Недостріляні". Практичні вимоги були спонукою до того, що в англійській окупаційній смузі з'явилося видавництво необхідних шкільних підручників, яке то завдання поставило собі теж видавництво "Вернігора" в Мюнхені. Такі ж практичні вимоги зродили цілу низку менших і більших словників англійської, еспанської та інших мов, як теж всякого роду підручників

Лев Ясінчук.

Останні образки з Австрії

Деколи трапляється зустріти людину з таким нахилом до брехні, що бреше навіть без ніякої причини, дарма, що такий порок відбирає такий людині всю повагу, не говорячи вже про довіру до неї. Таку прикмету помічається нераз у деяких політиках: брешуть на всі заставки, щоб тільки був хвилюючий ефект. Але, коли це робить уряд держави у відношенні до своїх громадян, то він не тільки тратить повагу, але й підірває довіру до держави.

Ми вже навикли тут, в Австрії, за кілька років до таких об'являх хоробливої брехні. Голосний уряд на всі заставки, що збільшить кількість віджаних калорій, а на ділі зменшає їх. Заповідає, що нема підстав до зміни, а за два дні проголошує зміну. Заповідає, що ціни на споживчі артикули мусять бути обнижені, а вони тимчасом зростають. Ще в квітні ц. р. проголошує міністер фінансів, що в першому чвертьріччї вплинуло на 165 мільйонів більше податку, як це передбачує бюджет, отже більше, ніж на ділі потрібно. Громадяни тішаться: може буде зворот податків, а нараз у травні проголошує уряд щось зовсім протилежне й державі має 2 і чверть мільярда шілінгів недобору. Тоді вже громадяни дурніють; запитують себе, "що сталося"? Кошти окупації? Але ж вони були передбачені в бюджеті. Залишилася й пошта? Це теж було враховане. Одне, що не було передбачене, а саме, що з тютюневого монополію відпаде 113 мільйонів шілінгів, бо "чорна торгівля" закордонними тютюновими виробами побила високі ціни австрійської монополії. Але це не треба ж було передбачити? Струни і ставити неможливі ціни, що були два рази вищі, як напр. американські, чи швейцарські виробу, хоч вони перейшли "на чорно" через кілька рук і кожна з них заробила.

Висотенні кошти в Австрії спричинює надмірно розбурхана адміністрація, яка тому тільки не поменшується, бо раз, що нема де подіти тих усяких недоуків, що позасідали за бюрократію, а друге — зо страху перед виборами, що мають відбутись в осіні, що могло б пошкодити виборним міністрам. І саме в тому часі, коли американський президент у своєму звідомленні про відбудову Європи підносить, що продукція австрійської промисловості значно зросла, а австрійський експорт подвоївся в порівнянні з минулим роком, вибухає воноча бомба: велитенський недобір. Та все ж таки, не уважаючи на ту катастрофальну дійсність, уряд

підносить заробітні платні на 9%, а покриття того видатку складає на плечі громадян підвищеною оборотних податків. Наслідком того мають бути піднесені вже в червні ц. р. ціни на товари першої потреби (хліб, цукор, м'ясо), підносять значно залізничні й поштові оплати, за електрику, газ і т. п. Розуміється й на інші артикули. Але, що тут уряд — це коаліція партій, то всьо мовчить. Одні комуністи, що в уряді не заступлені, роблять рух. Та тут показалася інша смішна історія. Комуністи викликали на 1-го травня своїх сторонників на вулицю демонструвати проти такої практики уряду. Вони робили таку пропаганду, від якої здавалося всьо повалилося. А на ділі — вийшло на вулицю напр. у Відні біля 20 тисяч спокійних демонстрантів (на близько 2 мільйони населення), а в Інсбруці, столиці Тиролю — може зо 200 осіб. Це поді, коли організатори демонстрації зголосили віденській поліції 70 тисяч учасників, а переполохений уряд стягнув на вулиці Відня 8 тисяч поліції. Врештешт такими вислідом державний секретар Граф сказав на зборах студентської Уні, що 17-тний травня був для комуністичної партії "чорним днем". І в цьому має слушність. Краще було комуністам не дати себе похитувати!

Не приходитьсь навіть посягнувати, що загрожує чимось підвищення цін траплять у ще докучливіших формах наших скитальців. Вони, а особливо ті, що з різних причин приневолені жити приватно, а не в таборах, вже "вигналилися" з останнього. Від такі добре закладає в очі. Але потішають себе одним, що, маже, з кожним тижнем зменшується їх тут щораз менше. Розіздаться по світі, хто куди може. В останньому часі рушається з місця виїзд до 34. Держав, навіть перший раз загалом — з француської окупаційної області. Перших 67 осіб, а в тому біля 60 українців, уже перейшли всі місцеві формальності перед американськими органами і 25 травня виїжджають. У дорозі ще певно буде кілька коротших, чи довших постів з дальшим переходом усяких формальностей. Все ж таки, якщо корабель зможе забрати їх своєчасно, то в першій третині червня вже й вони побачать вільну американську землю й перестануть називатися безглуздом іменем "Ді-пі-ста". Між ними впала ця доля й на автора цієї дописи. Тому — до побачення!

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

К. ПЕТРУС

СОВЕТСЬКІ АРЕШТАНТИ

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОБДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

38)

"Письменники й мислителі, як Фуріє, Сен-Симон, Лару, Р. Оуєн, французькі енциклопедисти створили цілу низку теорій, які знищили соціальну несправду на землі. Революційні рухи в Європі ці теорії з області фантазії та утопії перенесли на ґрунт бойового виступу проти громадського зла.

"Створювались революційні партії, анархічні синдикати, скликались всесвітні конгреси робітників... Майже в усіх країнах світу організовувалися найрізноманітніші соціалістичні асоціації, комуні кватерів, толстовців, духоборів, які доходили до крайніх висновків.

"Власність — крадіжка", — виголосив Прудон.
"Гроші — це чек на право володіти людьми й речами" — говорить десь Штірнер.
"Тільки через анархізм людство наблизиться до соціальної справедливості, бо все зло в природі самої влади", — твердили Бакунін і Кропоткін.
"Зречіться усього, що прив'язує вас до матеріального світу, і ви станете вільними й щасливими! — закликав Л. Толстой.

"Всі ці теорії та школи наріжним каменем майбутнього суспільства брали людську особистість.

"Одначе, з'явилися і школи матеріалістичного напрямку, передусім марксизм, який виголосив, що історію творять не окремі особистості, герої, а класи. Особистість, як "купа хемічних елементів", відступає місце масам, колективі, класові пролетаріату, який повинен привести останне до блаженного віку соціалізму, а потім і комунізму.

"В Росії ця доктрина втілюється у форму большевизму і диктатури партії, а потім і самодержавності Сталіна. Те, що створилося в СССР, так само можна назвати соціалізмом, як, скажемо, сахарину — цукром.

"Соціалістичний рай на землі, в ім'я якого написано тисячі всьляких теорій та книжок, в ім'я якого крадіжки люди віддавали своє життя, проди-то стільки сліз та крові, перенесено стільки страждань і мук, — цей "рай" на одній шостій планеті став пеклом".

"Усвідомлена необхідність — це свобода" — кажуть марксисты - большевики, і в ім'я цього жальового парадоксу вони творять нечуваті злочини, криваві експерименти.

"Соціалізм, справжній соціалізм передусім творить такі економічні умови життя, в яких особистість могла б вільно розвиватися, як фізично, так і духовно; подруге, соціалізм повинен ці розвинути та задоволені особистості гармонійно скласти в родинні, видіючи та національні групуючі; потім він повинен ці групуючі й нації об'єднати в одну міжнародну родину, в одне єдине — багатонаціональне людство".

Доповідач знову переважав свою доповідь, пропонував конвойного, що прохидив повз нас, і стихим голосом продовжував:
"Соціалізм — це китиця квітів, де кожна пелюстка ці-

те своїм кольором і пахне тільки їй властивими пахощами.

"Так, принаймні, це міркується на основі ідеалістичного світогляду та відомих законів історії.

"Справжній соціалізм повинен обов'язково виходити з особистості, як істоти, що має в собі безсмертну душу.

"Большевики ведуть боротьбу з Духом. Справжній соціалізм розкриватимуть його таємниці, як в космосі, так і в своїй безсмертній душі. Людина — мікрокосмос, альфа й омега всього буття.

"Згадаймо сократівське "Пізнай самого себе". Подібно до того, як це відбувається в областях духа, істинне соціалістичне суспільство буття збудоване тільки на ієрархічних засадах. Ця влада спирається не на насильство, а на гармонійному єднанні та співпраці усіх членів суспільства.

"Безвладність анархістів та "відмирання" влади в майбутньому комуністичному "раю" большевиків — це такий же абсурд, як відмирання голови в людини.

"Рівність між людьми в справжньому соціалістичному суспільстві буде існувати не "вазгалі", а тільки як рівність в справі особистості виявляти свою духовну сутність та задовольняти свої потреби на тому ступні ієрархії, на якій вона стоїть.

"Таким чином, в соціалістичному суспільстві майбутнього не тільки не зникнуть релігія, родина й нація, а навпаки, будуть розвиватися до повної досконалості.

"А советський псевдо-соціалізм проти цих головних факторів людського життя веде непримиренну боротьбу, і поводити себе інакше не може, бо він штучний і фальшивий. Банкрутство його відбувається в нас на очах, і ніяка Крем-

лівська діалектика не врятує його від загибелі.

"Большевики твердять, що в процесі переходу від класового до безкласового суспільства настане такий час, коли трудящі з царства необхідності "перескочать" у царство абсолютної свободи.

"А дійсний соціалізм таких стрибків не робить, а розвивається поступово: в економіці — еволюційно, а в духовній області — інволюційно.

"Бо над усім панує: "Natura non facit saltus".

Біо-соціаліст ще кілька разів переривав свою доповідь, відкашлювався, поглядав у тьмаво освітлений коридор і знову продовжував, ніби читаючи з відгіненої книжки.

Всі уважно слухали його й зітхали. Коли ж, нарешті, він скінчив говорити, зверху запитали:

(Продовження на стор. 4-тій).

Вол. Дорошенко.

Культурно-освітня та наукова праця в таборах і для таборів

(Плюси й мінуси).

4) В своїй практиці і УНПРА і ІРО признавали тільки нижчу освіту й опікувалися лише дитячими садками, а народною школою, взагалі освітою юнацтва не вище 16 років життя. Про середню освіту й чуті не хотіли й тому можливі були таку курйози, що на літньому шкільному можна було встати незначну кількість гімназійних учителів, тим часом як для поліції признавано непомірно більше місць зовсім без потреби. В результаті "поліцей" було за багато, вони властиво нічого не робили й часто-густо грали ролю преторіан півної в таборі партійної групи. В усякому разі таборова поліція мало коли викривала крадіжки, нелегальне роблення самогону й таке інше.

Обмежуючи свою опіку тільки дитячими садками й прилюдною школою, і УНПРА і тепер ІРО нічого не зробили для позашкільної освіти. І хоч УНПРА, напр., мала спочатку величезні фонди, вона не забезпечила таборів ні чарівними ліхтарями, ні мапами, ні образками та іншим приладдям, кимче потрібним для успішності культ-освітньої роботи, як шкільної, так і позашкільної. Із "заслуг" УНПРА й ІРО в ділянці поширення культури по таборах варто ще згадати їх зусилля коло розповсюдження між скитальцями комуністичної бібули — різних газет і брошур, видаваних у ССР та Польщі, де більшовицькі писакі оплювали своїх англо-американських союзників у минулі дні. УНПРА мала під літературу під покривкою сприяння репатріації. І для такого роду "інформаційної" літератури наказувало засновувати окремі читальні. Очевидно їх мусили обслуговувати окремі службовці. Одно тільки добре, що ставлячись до справи по бюрократичному, таборові опікуни не вивчали той великої ревності й її читальні фігурували лише на папері, бо ніхто з таборів і не думав до них учашати.

Розуміється, згадана вище організація таборового життя, як у ділянці культурно-освітній так і в інших, могла наладитися досить швидко й успішно тільки тому, що на еміграції, зокрема в американській зоні, опинилося дуже багато української інтелігенції, фахівців різного роду, що походили з усіх кінців України — політичних і громадських діячів, учених, педагогів, кооператорів,

хотіла б добути вимірний а-тестат зрілості. Тимчасом, як уже згадувало вище, ті перспективи, що чекають еміграцію на нових місцях оселення, вимагали б цілком іншого типу школи. Правда, часом при гімназіях було заведено навчання того чи іншого ремесла, але що трактовано його так, між іншим, то воно й не могло заступити правдивої фахової школи з її правильної, систематичною наукою.

До згаданих уже хиб нашої школярства, його безпильності й відірваності від по-

треб життя на еміграції долучувалася спочатку також не-скоординованість навчання на віть по школах одного й того самого типу. По багатьох школах учили часто нефахові, а то й зовсім невідповідні си-ли й за найрізноманітнішими програмами. Але з часом ця ненормальність вирівнювалася. Останнім часом ЦПUE впоряд-кувало справу гімназійної нау-ки, поліквідувавши безліч цих малих чи нищекласових закла-дів та признавши право на-вчання тільки вісьмом важні-шим.

(Дальше буде).

Актуальні наукові видання

(Докінчений до стор. 2-го)

Друга вартісна праця — це Історія України, І. Хомицького, що її видає теж Наукове Т-во ім. Шевченка. Ця праця — це університетський підручник у повному змаганні цього слова, підручник, якого у нас досі не було. Це праця цілого життя автора, що вклав у неї не тільки величезне знання, але й велику любов до предмету. Я мав нагоду прочитати деякі розділи книжки І. Хомицького і скажу тільки одно: такого глибокого й оригінального підхо-до до різних проблем, такої влучної аналізи багатьох по-дій і явищ нашої історії і вкін-ці такої державницької поста-ви автора я не стрічав досі ні в одного українського історика. Думаю, що книжка І. Хо-мицького буде з неогідного погля-ду реалістична. Треба тільки побажати, щоб ця історія У-країни появилася якнайшвидше.

Коштом Українського На-родного Союзу з'явиться не-забаром видання НТШ цінна книжка "Україна під Совета-ми" У. Н. Союзів належить-ся велике призначення за зрозумі-нням ваги того роду видань. Граматика української мови Олександра Панейка, що має вийти вже в найближчих днях заходом ЦПUE після одобрен-ня її визначними фахівцями, написана ще у краю і перегля-нена таким авторитетом і знав-цем української мови, яким був без сумніву локійний про-фесор Василь Сімович. Ця праця подумана теж як універ-ситетський підручник, але во-на буде одночасно знаменитим посібником і для учня вищих класів середньої школи, і для кожного інтелігентного укра-їнця. Тому, що в нас заіснував в останніх роках під мовно-правовисним оглядом чистий хаос, що доводить багатьох українських громадян просто до розпущки, віримо, що грама-тика української мови Ол. Па-

нейка стане нашому громадян-ству у великій пригоді. Тим більше, що граматика інших авторів, які появилися вже на еміграції, не відповідають тим вимогам, що їх зв'язувано з ти-ми працями.

При цій нагоді нехай вірно буде висказати нам ще одно бажання: щоб якесь видавниц-тво приступило чим скоріше до третього видання Право-писного Словника Ізюмова. Друге видання цього словника, необхідного для кожного гра-мотного українця, вийшло за редакцією того ж проф. Ол. Панейка та з вступним словом проф. В. Сімовича ще восени 1941 року (60,000 слів, 784 стор. у двох колюмах). Те ви-дання, видруковане у 5,000 примірників, розійшлося до кількох тижнів і нині є вже рідкістю. Мені відомо, що про-фесор Ол. Панейко підготу-вав III видання цього словни-ка, при чому багато слів, що їх писання не викликає ніяко-го сумніву, викінув, а замі-няв значно більше сумнівних з цього погляду слів, які не бу-ли в двох попередніх видан-нях, вставив. Цей правдивий словник видасть велику при-слугу передовсім письмен-кам, редакторам і коректорам, далі священникам, учителям та учням, але без такого словни-ка не може обійтися взагалі ніякий грамотний українець. Ми віримо, що видавництво, яке випустило б III видання цього правовисного словника на ки-гарський ринок, зможе, попри добре культурне діло, рахува-ти теж на гарний заробіток. Чи знайдеться у нас тепер ви-давець цієї книги, якої потре-ба така пекуча?

Вкінці хотіли б ми зверну-ти ще увагу українського гро-мадянства на потребу видати такі праці: історія української преси пок. Аркадія Животка (II виправлене й доповнене ви-дання), історія української

Цінне видання про „Україну“

Д-р Євген Юлій Пеленський, доцент Українського Вільного Університету, видав незвичай-но цінну й потрібну книгу під наголовком: „Україніца в західно-європейських мо-вах“. Вона вийшла саме з дру-ку як 158 том Записок Науко-вого Товариства ім. Шевчен-ка (Праці Філологічної Сек-ції — Книгознавчий Інститут, Мюнхен 1948).

Книга Є. Ю. Пеленського — незвичайної цінності. Це насамперед перша наукова спроба зібрати найважливішу літера-туру про Україну й українську справу в англійській, німець-кій, французькій, італійській та ін. мовах. Коли зважити, що зацікавлення світу полі-тичними, економічними й культурно-науковими справа-ми Східної Європи, а в цьо-му й Україною, зростає з дня на день, то праця Є.Ю.П. вий-шла саме в добрий час. Вже давно відчувалося потреба такого показника, при допо-мозі якого можна б чужий політичний і культурно-нау-ковий світ інформувати в йо-го мові про Україну, чи кра-ще подавати йому бібліографічні дані про подвійні про-блеми з українознавства, пи-сані в зрозумілій для нього мові. Матеріал впорядкований за різними категоріями, як: загальні праці, географія, де-мографія, антропологія, істо-рія, мова, етнографія, культу-ра, право, соціологія, народ-не здоров'я, господарство, е-міграція.

Та й не тільки для інформу-вання чужинців про країну призначена книга Є.Ю.П. У-країніці, що забули рідну мову на чужині, чи, як напр., на-доде покоління — її не зна-ють, не мавши змоги її на-вчитися, пізнають по працях названих, у книзі Є.Ю.П. до-лю, культуру й історію наро-ду, що з нього вони вийшли. Може не один із них, прочи-тавши таку чи іншу працю, статтю чи книжку, навернеть-ся до мови й культури своїх батьків, ділів та прадідів. „Україніца“ Є.Ю.П. буде в та-ких випадках сповняти ролю довідника для поглиблення й поширення літератури з да-ної спеціальності.

Для українців, що знають і свою мову й чужі, праці, що їх вилічує Є.Ю.П. мають теж неабияке значення. Насампе-ред, історія українського мистецтва, історія українсько-го театру, словник чужих слів, наші втрати в рр. 1939-45 та ін-ші. Що це видання актуальні і кимче потрібні, ніхто не заперечить.

ГОРИГОВОРЯТЬ

Роман у 2-ох частих знаменитого повістара Уласа Самчука. Сторін 194. — Ціна \$1.00. Замовлення разом з належністю слати до: „Svoboda“ P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J. 3 Канада замовлення треба пла-тити американською валютою.

УВАГА! ГРОМАДЯНИ, ГРОМАДЯНКИ І УКРАїнська МОЛОДЕ УВАГА! МІСТА ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ., СТЕНТУ НЬО ЙОРК І НЬО ДЖЕРЗІ

СТАРАННЯМ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАїнських НАЦІОНАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.

ПІКНІК-БАЛЬ В НЕДІЛЮ, ДНЯ 29-го ТРАВНЯ (Sunday, May 29) 1949 Р. В УКРАїнськІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 214-216 FULTON ST., ELIZABETH, N. J.

Початок у год. 6-й вечір. До танців буде грати велика оркестра Носифа Смігуга. Громадяни! Просимо прийти на цей баль, щоби разом забавитися і допомогти добро-му ділу. Бо весь дохід призначений на рятунок скитальників.

збираються в УВАН у Вінніпе-гу відповідні матеріали. Д-р Яр. Рудницький.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК: МИКОЛА МУРАШКО, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА: ГРИГОРІЙ ГЕРМАН, 9 E. Jackson St., Wilkes-Barre, Pa. ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА: МАРІЯ МАЛЕВИЧ, 230 E. Agnew Ave., Pittsburgh 10, Pa.

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР: ДМИТРО ГАЛИЧИН, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. ГОЛОВНИЙ КАСЬЕР: РОМАН СЛОБОДЯН, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ: ДМИТРО КАПІТУЛА, 13 S. Hancock St., McAdoo, Pa. ВОЛОДИМИР ГІРНЯК, 1 Crafk Ave., Kingsway, Toronto 18, Ont., Canada. Д-р АМВРОСІЙ Т. КІБІЦЬ, 4651 Broden Ave., Detroit 10, Mich. ІВАН В. ІВАНЧУК, 8930 Manor, Detroit 4, Mich. СТЕПАН КУРОПАСЬ, 2930 N. Montclair St., Chicago 34, Ill.

ГОЛОВНІ РАДНІ: ПАВЛО ДУЛА, 939 Pierre Ave., Windsor, Ont., Canada. СТЕФАН СЛОБОДЯН, 4323 N. 16th St., Philadelphia 40, Pa. ІВАН РОМАНІШИН, 15 — 38th St., Irvington, N. J. ТАРАС ШПІКУЛА, 466 W. Haddon Ave., Chicago, Ill. ВОЛОДИМИР ДІЛИК, 711 Rutland Ave., Detroit, Mich. ГЕНОВЕФА ЗЕЛКО-ЖЕРЕБНЯК, 1369 Brown St., Akron 1, O. МИКОЛА ДАВІСКИНА, 1 Rosewood St., Mattapan, Mass. ІВАН КОКОЛЬСКИЙ, 23 Fairlawn Ave., P. O. Box 467, Woonsocket, R. I. ДМИТРО ШИМАГАЛА, 1037 Riveredge Rd., Cleveland, Ohio. ОЛЕНА ШТОГРИН, 1753 N. Hutchinson St., Phila 41, Pa. ПЕТРО КУЧМА, 15 East 7th St., New York 3, N. Y.

Олена Калішерська у Н. Союзі а-нодується у власній домі під числом 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Ілюстрована адреса У. Н. Союзу: P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J. Telephone: Breen 4-1016.

ЗУМ ЧЛЕНОМ УКРАїнського НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ, ЗАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМО-ГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУ-ЮВАЛА НА ПЕВНИХ, ТРИВИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

ВІДКРИТТЯ І ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА В ПАМ'ЯТЬ ГЕРОІВ УКРАїнських АМЕРИКАНСЬКИХ СИНІВ

в другій світовій війні відбудеться

30. ТРАВНЯ (MAY 30, MEMORIAL DAY) 1949

Чину посвячення довершить о. Дмитро Савка з участю до-количного священика. Богослуження почнеться о год. 10 рано, а посвячення і відкриття Пам'ятника 11:30 рано. Буде співа-ти церковний хор під проводом П. Букати.

По посвяченню Пам'ятника відбудеться бенкет і свя-точний концерт в 1. год. пополудні. — Вступ на бенкет і концерт \$2.50.

В святі візьмуть участь, стейтові мислові урядовці і Укр. Амер. Ветерани з численним громадянством Ньюарку і стейту Нью Джер-зі, Нью Йорк і Пенсильванія.

Пам'ятник буде створений добровільними жертвами в па-рафіяльному парку при українській православній церкві Вознесення Господнього при 19. вулиці.

Шановні Громадяни! Чотири роки минає, як закінчилась ця страшна на життя і смерть кривава війна. Наші сини, брати і чо-ловіки брали участь в цій війні і борючись, віддали здоров'я а і життя за ці вольності, якими по користуємося. А воювати при-ходилося на суші, в повітря і на безмежних океанах. Тисячі вернули домі не ушкоджені, частина з ушкодженням здоров'ям, а третя част, зісталася в могилі. Тому минулого року громада Укр. Прав. Церкви Госп. Вознесіння в Ньюарку, Н.Дж. на надзвичайних зборах рішила побудувати Пам'ятник в честь погибших героїв в пам'ять будучим поколінням.

Тому на це свято маємо честь запросити всі церков-ні і світські Товариства. ні і світські Товариства.

ЛЮБОВ, ЧИ НЕ ЛЮБОВ, АЛЕ ПРИХОДИТЬСЯ ВІД-ПОВІДАТИ ЗА ШПИГІНСТВО. — Це Джудит Коппон, років 27, яку арештували агенти Федерального Бюро Інвестицій, як мала передавати тайні документи со-ветському агенту. Вона працювала в департаменті справедливості у Вашингтоні.

ПОШИРЮЙТЕ ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ!

СКАЖІТЬ СВІТОВІ ЯК, ЗА ЩО І ПРОТИ КОГО БОРЕТЬСЯ УКРАїнський НАРІД!

Замовте негайно для себе і для своїх знайомих

ДОКУМЕНТАЛЬНУ ІСТОРІЮ

Української Повстанчої Армії

“UKRAINIAN RESISTANCE”

The Story of the Ukrainian Liberation Movement in Modern Times

ТІЛЬКИ ЦЮ ВИДАНУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.

УКРАїнським КОНГРЕСОВИМ КОМІТЕТОМ АМЕРИКИ.

Ціна книжки \$3.00.

Замовлення разом з належністю посилайте до:

“SVOBODA”

81-83 Grand Street, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ДОПОМОГТИ УКРАЇНСЬКИМ ВОЄННИМ ІНВАЛІДАМ НА ЕМІГРАЦІЇ В АВСТРІЇ

(З відозви Громадського Комітету до українського громадянства за океаном)

Оце знову звертаємося до Вас, Дорогі Брати і Сестри, у вільних країнах за океаном і знов не в нашій особистій справі, а в справі загально українській.

Надходить місяць червень, надходить Зелена Свята, дні вшанування пам'яті Героїв, що віддали своє життя за волю України.

Цьогорічний червень — особливо дорогий нам. Цей місяць нагадує нам те, що було тридцять років тому на Українських Землях, коли славетні українські полки боролися за Українську Державу, коли й незабутня Українська Галицька Армія відкрила себе славою Чортківської Офензиви, коли Збройний Чин цілого українського народу викликав подив світу та доказував йому недалеку волю нашого народу бути господарем на своїй землі. Але й коли на широких ланах України виростили могили героїв, то за наступаючими полками залишалися ранені, що згодом — й по сьогодні — остали інвалідами та й свідками, живими свідками, наших збройних змагань.

Ми — горді ними, бо без них — нас стрів би закид, що не своїми руками хочемо творити собі долю.

Вони — українські інваліди — це наша рана з війни. Чи ж не будемо лікувати її і піклуватися ними? Ряди їх збільшилися внаслідок і другої світової війни і нових визвольних змагань.

Дорогі Брати і Сестри! В цьогорічному червні буде роздумувати над нашим славним минулим. Між нами знаходяться і ті, що тоді, тридцять років тому, були учасниками визвольних змагань і молодші. Будете згадувати славне минуле, оповідаючи дітям, рідним, знайомим, В Зеленої Святи підете в храм. Там перед символічною могилою віддаватимете поклін пам'яті поляглих українських воїнів з пошаною для їхньої великої жертви на вітарі Батьківщини. Чи не вшанувати б їхню жертву найкраще ще й тим, що дасть від себе жертву на фонд допомоги їхнім побратимам, українським інвалідам?

Традиційним звичаєм місяць червень призначений тут і для збірок на допомогу українським інвалідам. Тому закликаємо Вас, Дорогі Земляки за океаном; і Вас, що давно вже там і Вас, що недавно виїхали туди, присвятити місяць червень так, як ми присвячуємо його тут, українським інвалідам... Подбайте, що б Вашим зусиллям і наш Громадський Комітет отримав змогу дати українським інвалідам у цьому році бодай частину того, що їм хочеться потрібне до життя. Разом з нами докажіть, що українські інваліди не забуті, що ними

піклуеться велика свідома національна спільнота на чужині.

Хай це наше звернення, цей наш заклик, це наше прохання дійдуть до кожної української хати, до кожного українського громадянина за океаном!

Зальцбург, у свято Побідоносця Юрія, 6 травня 1949.

Громадський Комітет Допомоги українським інвалідам.

Жертви просяться слати (в грошах і натурі) на такі адреси:

Austria

1) Dr. A. Wusyk (SUWIA)
I.R.O. Camp Lexenfeld 21
Salzburg.

2) Verband Ukrainischer
Invaliden Hauptvorstand
Augsburg

U. S. Zone. Judenber 8/II

КОМУНІКАТ В ЗВ'ЯЗКУ З 75-ЛІТТЯМ МІСТА ВІННІПЕГ, МАН.

1) Українці Канади і Злучених Держав Америки приїжджайте!

В днях від 5-го до 11-го червня 1949 р. святкуватиме місто Вінніпег 75-ліття свого закладення. На ці дні передбачується велика і цікава програма загальної характеру. Також українці міста Вінніпег приготували деякі свої окремі точки, які вийдуть в склад загальної програми.

Українці Канади та Злучених Держав Америки!

Від себе запрошуємо Вас відвідати в ці дні наше місто. Це нагода побачити багато цікавого та гарно провести час. Це нагода виявити, що Вінніпег, в якого розбудову й українці вложили, багато праці й труду, є також для нас всіх дороге та що його розвиток нас усіх цікавить.

Приїжджайте всі, а ми Вас радо привітаємо!

Хто не матиме змоги перебувати в час святкових днів в знайомих, чи готелю (які сильно будуть заняті) — хай зголосить свій приїзд заздалегідь на адресу: J. Kereluk, 440 Cathedral Ave., Winnipeg, Man.

Комітет українців по підготовці відсвяткування 75-ліття міста Вінніпег, Ман.

I. Керелюк, голова;
I. Новосад, секретар.

УСПІХИ УКРАЇНСЬКИХ СПОРТОВЦІВ В НЬО ПОРКУ.

Минулої неділі, 22-го травня, Український Спортивний Клуб змагався в грі копаного м'яча з дружиною Геппі Квад, теремігши противника з вислідом 6:0. Тим самим УСК увійшов до фіналу ньюйорського стейту і в дні 5-го червня буде змагатися з дружиною Джермен-Гангеріян за чашу д-ра Меннінга.

ЩО ЦЕ? ФОТОГРАФУВАТИ? НІКОЛИ! — Фотограф підійшов тихцем під цю групу дітей в Голандії, батьки яких належать до релігійної секти, яка вважає фотографів за „злих духів“. Ці люди живуть звичайно на відлюддю і не дають себе за ніяку ціну відфотографувати.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

МЕНВІЛ, Р. АЙ.

3 похорону на УПА.

Дня 11 травня відбувся похорон покійної Марії Галас, а по похороні зійшлися громадяни до дому жалоби, де П. Онуфрій Червінський сказав декілька слів про працю Українського Допомогового Комітету в Філадельфії з цієї нагоди склали жертви на УПА: В. Галас \$6; по \$2: А. Галас і П. Гричуха; по \$1: О. Червінський, П. Гричуха, Н. Савка, І. Козій, П. Лапчинський. Висладо до ЗУАДКомітету \$14.

АЛИКВИТА, ПА.

Союзний Відділ на народні потреби.

На річних зборах Бр. св. о. Ніколая, від 120 У. Н. Союзу, обговорено теж різні народні потреби і ухвалено з каси Братства \$200, а по \$5 ще зложили: К. Яношевська, П. Козловський, П. Добос, С. Липецький; по \$3: В. Древна, А. Кармазин; по \$2: І. Кобаль, В. Манастирський, І. Манастирський, П. Маслий, І. Фечушак, І. Витяш, В. Русинко, О. Ревт; по \$1: Ю. Манастирський, Ч. Манастирський, І. Книжок, Е. Вовро, А. Карапін, С. Семенчук, О. Урбан, В. Лаврик, Г. Лаврик, О. Ковалик, П. Білас, М. Радванська, А. Бараник, М. Ріпій, М. Добос, П. Годжак, І. Вулф, Н. Русинко. Разом \$260. Призначено на такі цілі: \$100 на допомогу скитальцям; \$100 на політичну працю Українського Конгресового Комітету; \$20 на Українську Радіову програму, яка передається кожної неділі 2:30 пополудні зі стації WEDO Міксіпорт; \$20 на пресовий фонд часопису „Свобода“, \$20 на допомогу для УПА. Всім жертводавцям щира дяка. Збірку перевели: А. Кармазин, заст. предс. та І. Манастирський, секр. кас.

ПІТСБУРГ, ПА.

Шевченківський Концерт.

Заходом Союзу Українок в Пітсбургу відбувся концерт в честь Т. Шевченка дня 17 квітня 1949 в галі грек-кат. церкви при Карсон вулиці.

Пріємно вражало, що зала була щиро виповнена місцевими українцями і гостями, між котрими знайшлися і новоприбулі з Європи.

По відспіванню американського гімну, свято відкрив о. Кіндій, парох місцевої української греко-кат. церкви.

Привітавши присутніх о. Кіндій ядреними словами представив значення Тараса як пробудника українського народу.

Місцевий хор під диригентурою — загальною, відомою в Пітсбурзі, до в. о. дітнього вчителя співав і диригентом Т. Ягеллі, відспівав: Заповіт, Вербицького; Думи мої, Шевченка-Біликівський; Огні, горять, Воробкевича; Ой у саду, саду, Шевченка — Гайворонський; Ой місяцю князю, Козичко-Гуляли, Гуляли, Шевченка-Нижанківський; Утоптала стежечку, Шевченка — Лисенко; Спомянім Тараса, Нижанківського.

Хор був належно підготований, а голоси заливалися в одну гармонійну цілість.

Редактор д-р Р. Криштальський з питомою йому вервою виголосив змістовний реферат про Т. Шевченка та його ролі у відродженні української нації.

Україно моя Україно — тріо на сопран, тенор і бас у виконанні п. О. Горішко, п. І. Кулягавець і п. В. Микитюк при аккомпаніменті п. Баган, студентки медицини, випало дуже гарно.

Учень Гай Скул, Я. Криштальський віддякував: „Було колись на Україні“, Шевченка. Потім д-р Криштальський візав присутніх до жертв на Наукове Товариство ім. Т. Шевченка. Цей благородний зазив знайшов повне

зрозуміння, бо збірка дала \$102.50.

По відтягненню видатків у зв'язку з концертом вистав С. Українок \$70 до НТШ в Нью-Йорку.

Кінцеве слово забрав проф. В. Кульчицький, в якому вказав на великий пієтизм українського народу до культу Шевченка, а теж подякував від імені Союзу Українок всім, хто причинився до влаштування свята. Концерт закінчено відспіванням національного гімну.

ПОБРАТИМИ

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ
знаменитого українського
повістя
АНДРІЯ ЧАЙКОВСЬКОГО

Сторін 233 — Ціна \$1.20
Замовлення з відшкодуванням
слати до:

„СВОБОДА“
P. O. Box 346
JERSEY CITY, N. J.

3 Канади належить платити
тільки американською
валютою.

ГРОШІ ПОСИЛАЄМО ДО ВСІХ КРАЇН СВІТА ШИФКАРТИ - ПОДОРОЖНІ ДОКУМЕНТИ

Продама різних бізнесів, домів, фарм, та різного роду аскурацій.
WESSON & BARTKIW
Steamship Agency
AIR PLANE TICKETS TO ALL PARTS OF THE WORLD
ПЕТРО БАРТКІВ
REAL ESTATE & INSURANCE BROKER, NOTARY PUBLIC
309 East 14th Street, Tel: ALgonquin 4-8254. New York 3, N. Y.

ШИФКАРТИ ПРОДАЄМО НА ВСІ КОРАБЛІ

ГРОШІ посилаємо до всіх країн і виплачуємо на останній пошті.
АФДЕВІТИ, петиції та інші потрібні документи на спровадження кривих і знайомих до Америки зі скитальцями та інших країн.
ПРОДАЄМО домів та всякого роду бізнесу.
У всіх справах звертайтеся до звісного
НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО.

S. KOWBASNIUK
277 EAST 10th ST. Near Ave. A NEW YORK 3, N. Y.

СОВЕТСЬКІ АРЕШТАНТИ

Продовження зі стор. 2-гої).

„Товаришу з Ленінграду, чому всі такі теорії так гарно і переконливо виглядають в книжках і такі страшні воїни в дійсному житті?.. Чому?“

В цей час потяг зупинився, до вагону зайшов начальник ешелону і владним голосом промовив:

— Новосібірськ! Етап, приготуватися до виходу!

— На це питання, а також, чому ми до слова „соціалізм“ додали „біо“, я відповім вам іншим разом, якщо нам доведеться бути знову разом... А двома словами не відповіси, — сказав швидко біосоціаліст і почав пакуватися.

(Дальше буде).

ПОШУКУВАННЯ

ПАРАСКЕВІЯ КРАВЕЦЬ шукає свого сина ІВАНА, або його дітей. Він походить зі села Вукоичів Свобода, пов. Рогатин. Хто про нього знає, або він сам, хай пише до: ПАРАСКЕВІЯ КРАВЕЦЬ, 176 Madison St., New York City.

ІВКО МАРТИНИШИН пошукує ІВАНУ НАЛЕЖИТА з села Крутова, пов. Золочів. Прошу писати на адресу: ІВКО МАРТІНІШІН, 1 Union Street, Hartford, Conn.

НОВИЙ ПРАКТИЧНИЙ УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ АНГЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВАР

Найбільше українських слів в загальному житті, з поданням докладної англійської вимови.
Завдає Г. ПЛЯШКО.
Ціна 75 центів.

THE NEW PRACTICAL
UKRAINIAN-ENGLISH
and
ENGLISH-UKRAINIAN
DICTIONARY

giving the pronunciation of the words and English words in Ukrainian sounds.

By H. PLATSKO
Price 75 cents.
Замовлення з відшкодуванням слати до:

„СВОБОДА“
P. O. Box 346
JERSEY CITY 3, N. J.

БАНАЦІЇ

ХТО ХОЧЕ виїхати на літні канікули, мало відповідей кімнати до ниретування на ціле літо, як також приймає на свої харчі і став до купання. Голоситися до:

Mr. & Mrs. W. TURSKEI,
BOX 84, CHESTERFIELD,
OAKDALE, CONN.
Phone: New London 2-4604

КОСИ

Коса австрійська до кляпаня з найліпшої сталі, ціна з пересилкою \$5.00. Серп з зубами або до кляпаня \$1.50. Бабка \$1.95. Молоток \$1.95. Перстень, до коси подвійний \$2.00.

Замовлення посилюйте до:
UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th St., New York 3, N. Y.

АДВОКАТ
WILLIAM KUZMA
806 South 16th St.,
Newark, N. J.
Phone: ESsex 2-6636

UKRAINIANS

ESSEX, UNION, HUDSON
COUNTIES:

CALL: UN 2-8036
— for —
TOP QUALITY COAL
at LOW spring PRICES

WRITE:
Shumeyko Fuel Co.
1972 OSTWOOD TER.
UNION, N. J.
NOW: is the time to stock up
for next winter.
SAVE MONEY!

МАШИНКИ

Перероблені

до

ПИСАННЯ

англійські, ціна \$21.00. Маємо також нові і перероблені українські машинки. Рахувкові машини, Офісові прилади.
ALL LANGUAGES TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6-7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8088

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОТРЕБНИК
заряджує погребам по \$150
ціна так низька як
ОВСІЛТА НАНКАРА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
137 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortably air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
601 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
44 IRVINGTON, N. J.
Phone 6-8888

OUR SERVICES ARE AVAILABLE
ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ПРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОТРЕБНИК

Занимається похороном
в БРОНКС, БРОКЛІН, НЬО
YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel. MEtrose 5-6577

ОТЧЕ НАШ МОЛИТОВНИК

— для —
УКРАЇНСЬКОГО МОЛОДІ

Друге видання Друкарні ОО.
ВАСИЛІЯН.
В гарній Мароко оправі — \$2.50
В білій оправі — 2.00
В чорній оправі — 1.75

МОЛИТОВНИК ДЛЯ
ВСІХ, imitation leather \$1.50

Замовлення wraz з належністю слати до:

„СВОБОДА“
P. O. Box 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

3 Канади належить платити
тільки американською
валютою.

Коли розлючений генгстер
прицілювався на Тарзана, той
махнув своєю одною ногою
півколом...

...і револьвер Рінкера відлетів
без шкоди в корчі. Однак
малпочоловік заматав свою
ногу в винну лозу й втратив
рівновагу.

Заки Тарзан міг піднятися,
Рінкер прискочив до нього з
витагненим ножом...

...і вимірив у нього небезпечний удар.

ТАРЗАН, ч. 2102. Зрадлива винна лоза.

ПРОТОКОЛ

з нарад річного засідання головного уряду У.Н.Союзу, що відбулося в дні від 21-го до 25-го березня 1949 року, в домі У.Н.Союзу під ч. 81-83 Гренд Стріт, Джерсі Сіті, Н. Дж.

4)

Окремо ще хочеться згадати про нашу участь у формуванні української політичної думки та про наше становище до української справи. В усіх наших писаннях ми стояли на підпорядкованому нам самим життєвими становищами органічної частини американського народу, з окремим зацікавленням українськими проблемами та з виразним бажанням допомогти українському народові визволитися. Правда, не легко було не раз знайти відповідну форму та підшукати відповідні засоби в тій роботі і в такому змаганні. Проте ми старалися завжди підходити до усіх цих справ з найбільшою доброзичливістю, маючи на увазі тільки загальне добро. Тому ми дбали про скріплення наших сил, а не їх розпорошення чи розбиття. Звичайно, ми теж можемо тут і там помилятися, але в таких випадках ми можемо помилятися тільки щодо форм та засобів, але ніколи щодо наших принципів і нашої цілі. В загально-українському житті ми вітали та підтримували всі здорові прояви об'єднання українських сил в змаганні до спільної мети. Теж і ми привітали з великою радістю створення минулого року в Європі Української Національної Ради, як дуже поважний реальний крок до такого об'єднання. В цьому випадку, як і в усіх інших справах, ми віддавали теж місце голосам критики, якщо вона була вдержана в загально прийнятних етичних рамках.

Ясно, що редакція „Свободи“ ані на хвилину не забувала, що ця газета є органом Українського Народного Союзу та що інтересам і справам цієї організації належить у ній головне місце. Це ж навіть природне, коли зважати, що У. Н. Союз та його членство є головною підпорою цілого нашого народного життя, усієї нашої акції в обороні українського народу в Європі та його права на вільне й самостійне життя. Розвою У. Н. Союзу ми помагаємо на різні лади, а коли йдеться про минулий рік, то згадаємо, що на Союзі теми було впродовж року аж кількадесяті самих редакційних статей. Багато матеріалу про Союз вложено теж і в Календар-Альманах У. Н. Союзу за 1949 рік, зредатований редакцією.

Уже така велика прислуга, яку робить „Свобода“ Українському Народному Союзові та його ідеї, повинна заставити весь Союзний загал краще подбати про безпеку його офіційного органу. Не говоримо ж про весь український загал в Америці, що повинен теж добре розуміти вагу та значення „Свободи“ у нашому національному житті, але апелюємо в цій важкій справі до розуму і серця членів У. Н. Союзу та їх проводу у відділах і головному уряді. Нам доводиться ще далі чути, навіть часом і від самих головних урядників, що „Союз доплачує“ до „Свободи“. За минулий рік та сума мала б вносити \$18,000. Ми розуміємо, що завданням головного уряду є збалансувати бюджет і не допустити до знищення фонду, потрібного на адміністрацію. Але це треба ставити в такий спосіб, щоб кожний ясно розумів, про що йдеться. На думку редакції „Свободи“ У. Н. Союз не доплачує нічого, а „Свобода“, а тільки „Свобода“ доплачує своє працею, часто недоплаченою, як і працює даремно і недоплачено тих, що помагають її вдержувати. Вона доплачує тому, що велика частина нашого громадянства ще й нині не хоче, чи не може яксяк розуміти її місці в минулому та її великих завдань у сучасну пору. Ми не віримо, щоб У. Н. Союз міг без „Свободи“ обійтися, та що навіть \$18,000, які У. Н. Союз заплата „Свободі“ минулого року, є нічим іншим, а тільки частковою матеріальною заплавою за те, що „Свобода“ помагає розгортавати завдання та вагу цієї організації, а тим самим помагає їй поширяться. Цей видаток, беручи бизнесово, є дуже малим, коли мати на увазі що це є реклами для організації, що має понад 50,000 членів. Це є тільки невелика „доплата“ з каси У.Н.Союзу до той суми, яку ця каса повинна би видати, коли б міряти ці речі справедливою і природною мірою. Це є доплата, подібна до той доплати, яку тепер свідомі читачі „Свободи“ доплачують добровільно на „пресовий фонд“, щоб тим підтримати існування одного українського вільного щоденника у світі. У. Н. Союз, а зглядно його головні Конвенції поробили різні „презенти“ членам нашої організації коштом „Свободи“ та її робітників, відійшовши від той головної основи, на яких „Свобода“ була побудована, себто, що всі повнолітні члени Союзу повинні обов'язково передплачувати „Свободу“. Ось так „звільнено“ нині понад 20 тисяч членів від оплати на газету, себто від оплати на підтримку не тільки самої організації, але й усього організаційного та ідейного життя цілої української спільноти в Америці. Так повстала аномалія, яка збільшується з кожним днем, бо майже кожного дня вирає один читач „Свободи“, а ніхто не прибуває за винятком деякого числа з прибуваючих до Америки українських скитальців.

До того просимо взяти під увагу, що навіть якби „Свобода“ була поставлена під фінансовим оглядом на лад американських газет, то навіть і тоді вона ще мусіла б перейти кризу, коли б хотіла платити робітникам, як повинна би платити. Дня 11 березня ц. р. відбувалося в Колумбус, Огайо, річне зібрання „Огайо Нюспейпер Асоційшен“. Один з головних урядників „Американ Нюспейпер Публішерс Асоційшен“, Джордж Н. Дейл, заявив, що американська преса переживає важку кризу через матеріальну скруту. Ніяк, казав він, не можна збалансувати приходів з розходами, бо подорожів матеріал та дорожнеча раз-у-раз газетні робітники. Багато часописів через те перестало існувати. Інші втратили самостійність і полчилися з другими газетами. Але, казав Дейл, навіть це не помагає, бо заповідаються нові ліквідації. На це, казав він далі, мусить звернути увагу ціла суспільність. Це не є справа тільки власників і видавців газет, але теж публічна справа, якою мусять зайнятися не тільки менеджери газет, але й робітничі юні, читачі, загал.

Так є з американськими газетами, що обертають мільйонами доларів і мільйонами чи хоч сотнями тисяч читачів. А що ж тоді говорити про пресу, що виходить не-англійською мовою?

Як перестала нагло виходити в Мільвокі стара польська газета „Новини Польське“, то вся польська преса в Америці вдарилася „на алярі“. Це була сильна католицька газета, що існувала пів століття. Впала вона нездовою по тім, як злікувала два свої газети велика польська допомогова організація „Зедночене Польське Ржисмо Католицьке“, що видає тепер свій маленький листок у чужій фірмі. Упадок польської преси зачався від того, що її існування почало собі старе покоління легковажити, що проводило великих організацій, які видавали газети, не дбали за те, щоб їхні газети були цікаві й добре редаговані, а думали тільки про те, щоб їх видавати за дешеві гроші. Так пише тепер про це польська преса.

Усе це ми нагадували нашому громадянству в Америці, а зокрема членству У. Н. Союзу з нагоди жовтневої кампанії на пресовий фонд „Свободи“. Не можна сказати, щоб це не впливало на нашу суспільність. Членство У. Н. Союзу з кожним роком складає пожертви і свої добровільні доплати у більшому числі. Проте це справи не розв'язує і критичного стану „Свободи“ не наставляє, а тільки рятує покищо її існування. Думаємо, що Вл. головні урядники возьмуть і що вступу під пильну увагу, щоб можна було прийти перед наступну Конвенцію У. Н. Союзу з пропозицією такої розв'язки, яка запевнила б „Свободу“ не тільки дальше існування, але більший розвій.

Дехто скаже, що Союз може існувати і без „Свободи“. Та це було б таке існування, яке не відповідає б ідеалам та, що У. Н. Союз закладав і для нього довгими десятиліттями працював. Це було б тіло, навіть гарно й багато вбра-

не, але тіло без душі, що в українському розумінні виглядало б на гарну, золотом покрити домовину, в якій наше покоління поховало б ту велику ідею, яку в ту організацію вклали найкращі її члени. У.Н.Союз, ці його сайдони членство ніколи не думає про домовину, хочби вона ціла купалася у золоті й брилянтах, а думає про життя, про втримання та дальший розвій великих ідей, яким членство У.Н.Союзу завжди вірно служило. Воно не може зложити найважливішої нині зброї, вільного українського слова на вільній землі Вашингтона, а тільки обов'язково мусить думати, як ту сильну зброю поширити і загострити і тим сповнити своє завдання супроти Америки, яка стала до боротьби з кремльським тоталітаризмом і варварством, як і супроти наших рідних братів, супроти українського народу у неволі.

На тім кінчимо, залишаючи оцінку праці редакції іншим. Скажу тільки, що ми старалися з усіх сил виправдати те довіря, яким наділяли нас Головні Уряд, членство У.Н.Союзу та громадянство. Ми добре розуміємо ролі єдиного, вільного, демократичного, українського щоденника у світі. На його завдання ми ніколи не були б могли виконати без активної підтримки та співпраці в першу чергу Екзекутивні та Головні Уряди У. Н. Союзу, як теж відділових урядників і членства нашої організації, а в дальшу чергу і цілого широкого загалу українського громадянства і всім їм складаємо отсим прилюдну подяку.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ РЕДАКТОРА „СВОБОДИ“.

В дискусії над звітом головного редактора, д-ра Луки Мишуги, забирали слово: Д. Галичич, І. В. Іванчук, Олена Штогрин, І. Коколюський, В. Гриняк, Т. Шпікула, І. Романишин, Р. Слободян, М. Давискиба, Д. Капітула, Г. Герман, д-р А. Т. Кібзєв та П. Кучма.

На запит щодо співпраці та участі Редакції „Свободи“ в інших виданнях У.Н.Союзу, д-р Л. Мишуга пояснив, що ці справи власне в Редакції зосереджуються, як йдеться про підготовку текстів. Для прикладу він навіз, що всі ці видання, які старанням У.Н.Союзу появилися в англійській мові, він особисто раніше з великою доброзичливістю і з авторами книжок переглядав, перевіряв та, в потребі, вказав на недомовлення чи підкреслював добрі сторінки. Це вимагало багато часу і чимало часу. Редактори „Свободи“ і „Юкрейніан Віклі“ колективно чи індивідуально, причинилися чимало до всіх цих інших, теж поза Союзних видань. Ювілейний Календар-Альманах У.Н.Союзу на 1949 рік був з черги „доплатковою“ роботою Редакції.

В дальшій дискусії піднесено справу поширювання твердження, мовляв Союз доплачує до „Свободи“. Ця справа вже була вяснена на минулорічних зборах. Союз не доплачує, але платити відносно малу суму за оголошення та виконувану для нього роботу. Отже не Союз „доплачує“, але члени Союзу не доплачують.

Головні урядники висловили Редакції своє признання за редагування щоденника, підносячи при цьому думку, що було б добре помішувати ще більше статей та репортажів з нашого життя, хоча вони вповні здають собі справу, що за ті фонди і тими силами, що стоять до розпорядження Редакції „Свободи“, навряд чи вже хто потрапив би виконати більшу роботу. При цьому головні урядники зі свого боку підкреслили, що „Свобода“ є душею не тільки Українського Народного Союзу, але й цілого українського загалу в Америці. Сьогодні, так як в минулому і майбутньому, годі було б собі подумати американським українцям без їхньої „Свободи“ і тому жє вдержання та постійне поліпшування і збільшування цієї всенародної газети повинно бути не тільки ділом її Редакції і Адміністрації та У.Н.Союзу, але й всього американсько-українського загалу.

Піднесено ще справу становища Редакції до поодиноких загально-українських справ, як У.Н.Рада, У.Н.П.Р. нові імміграція в Америці і т. д., вяснюючи його в тому самому змісті, а якому були проголошені численні на ці теми статті в „Свободі“.

Головні радні довше обговорювали причини того факту, чому відносно така мала кількість молодих членів У.Н.Союзу, передплачують тиждень в англійській мові. Вправді, частина їх користує з того, що цей тиждень приходить на адреси їх батьків, проте, около 100 окремих передплатників „Юкрейніан Віклі“ це рішучо заміло. Обговорюючи ці справи, підносять думки, щоб на з'їздах та імпрезах молоді популяризувати цю справу, вяснювати заслуги Союзу і його видань для загального розвитку, що молоді повинні належно оцінити і зі свого боку цей розвиток тепер підтримати. Видигнено думку організації окружних з'їздів молоді, на яких ці справи можна б спеціально порушити та вяснити. Все це повинна б в першу чергу робити сама місцева молоді, головні старші з них, які мають своїх представників в Головному Уряді У.Н.Союзу. З черги піднесено, щоб на найближчій конвенції видигнути думку обов'язкової передплати „Юкрейніан Віклі“ для молодих, народжених в Америці членів Союзу.

На цьому закінчено дискусію над звітом головного редактора „Свободи“ та на ввєнення контрольного д-ра А. Т. Кібзєв, попере рєдник Д. Шмагалю, одноголосно ухвалено цілий Редакції заяву довіри.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО П. ДУДИ.

Вельмишановні Головні Урядники і Урядники У. Н. Союзу!

Прийня моя для У. Н. Союзу в минулому році зводилася переважно до праці в місцевому відділі та околиці. На протязі року я вів переписку з поодинокими відділами, їх урядниками та членами і переписувався також доволі з новими іммігрантами, які прибували і ще прибувають на працю в лісовій індустрії на залізничні дорозі та до різного роду копанень. Я вяснив їм всякого роду літературу, яка могла знайти у мене або у членів могого відділу під руками про У. Н. Союз, до щоденника „Свобода“ включно. При кожній нагоді, я заохочував їх вступати в ряди У. Н. Союзу, вказуючи їм ці матеріальні й моральні користи, які з цього членства випливають.

Користи і доцільність моєї переписки з новоприбулими, показалися доперва тоді, коли наш невтомний організатор п. В. Гриняк з'явився між ними особисто і коли вони масово вписувалися в члени У. Н. Союзу. По закінченні речення контрактів, новоприбувші покидають ліс та залізну дорогу і прямують до міст, де мають знайомих ще з рідних земель, або знайомих з переписки. Між іншими, досить поважне число новоприбулих заіхали і до Віндзор, де вони в першій мірі зголошувалися до мене. Просили різних порад як також до допомоги в підшукуванні праці. Помімо всяких труднощів, мені вдалося підшукати працю для одинадцяти людей; членів У.Н.Союзу, які й до сьогодні працюють.

Я брав теж участь в кампанії за приєднання нових членів і самий приєднав шість членів. Стояв на сторожі Союзного майна та зворушав на статисти У. Н. Союзу в вирішуваних різних справах. Виступав на підприємствах різних організацій, як представник могого відділу та як член Головного Уряду, де вголосовував відповідні промови, а саме: в Ст. Кетерінс, Ліндгтон, Онт., Дітройт, Міш., Лорейн і Лейквуд, Огайо та в Віндзор, Онт. Спеціальних припоручень від Головної Екзекутивної У. Н. Союзу впродовж року я не мав, а обов'язки, які на мене наложено, виконував точно та совісно.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО С. СЛОБОДЯНА

В.П. Пані і Панове Головні Урядники:

Як головний радний У.Н.Союзу я виконував усі ці обов'язки, що були наложені на мене титулом могого уряду, та постановами статуту організації. Маючи на увазі, що філадельфійська округа начисляє десятків відділів нашої організації, то завжди знайдуться різні справи, які треба вяснювати і полагоджувати.

В минулому році я скликав Окружні Союзні Збори на 8. лютого, 25. квітня і 31. жовтня. Звідомлення про ці збори

були проголошені в нашому органі „Свободі“. На зборах, що відбулися 25. квітня 1948 року, був прийнятий гол. пред. М. Мурашко. На тих зборах була порушена справа приєднання якнайбільшого числа нових членів в кампанії за збільшення Союзу до 50,000 членів. Організатор А. Маланчук, при допомозі відділових урядників, зробив гарну роботу в цій кампанії, в філадельфійській окрузі.

В час кампанії за новими членами організовано новий 430 відділ У.Н.Союзу, з новою імміграцією і цей відділ має добрі можливості стати одним з найбільших відділів у Філадельфії. На запрошення урядників 339 відділу У.Н.Союзу, був я прийнятий на річних зборах цього відділу для вяснення різних справ, що були причиною незгоди в цьому відділі. Дня 12 грудня 1948 року був я прийнятий на 45-літній ювілей тов. Любова, від 45 У.Н.Союзу. На тім святі я зложив відповідний привіт та вяснив прийнятих, щоб продовжували цю працю, яку вело згадане найстарше українське товариство у Філадельфії.

Дальше приємно мені твердити, що я самий спровадив кільканадцять наших українських родин з таборів неволі, помагаю їм по своїм силам, а тепер багато з них є вже членами нашої організації. Роблю теж дальші старання, щоб якнайбільше число з цієї імміграції знайшлися в наших Союзних рядах і посилили цю працю, яку ми старші іммігранти провадимо десятки літ.

Як в попередніх роках так і в минулому 1948 році брав я участь в громадській праці Конгресового і Допомогового Комітетів.

Щиро дякую усім урядникам і членам Філадельфійської Округи за довіру і поміч, яку я мав в часі могого урядування та полагоджування Союзних справ. При кінці року тільки твердити, що наша округа завдяки ширим працівникам досягнула наложеної на нас квоти і перевищила числом 48 членів. Всі ми тішимось, що перейшли першу п'ятдесят тисячу членів Батька-Союзу, а при спільній праці тепер буде легше здобути другу п'ятдесят тисячу членів. Тому наш клич повинен тепер бути: сто тисяч членів в рядах Українського Народного Союзу.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО І. РОМАНИШИНА

I am setting forth the following as a report of my activities from the day of the preceding annual meeting to the present time.

During the campaign for new members, I was instrumental in organizing the Newark Area so that as a result of the work of the various branches, we exceeded the quota allotted to us by approximately 35%.

In the field of sports, I was active again in the beginning of the bowling season to help iron out any of the difficulties which were encountered by the U.N.A. Bowling League. I am happy to report that the U.N.A. Bowling League is nearing the end of its second successful season.

I am now active in the preparation of a 55th jubilee celebration of the Ukrainian National Association in my area which we expect will take place the latter part of this year.

I have also spoken at a number of Ukrainian National Association events.

I have cooperated with the officers in various matters which I have been called upon for by the U.N.A. during the year.

In my local Ukrainian activities among other things, I was active in arranging and following through a large manifestation against Communism which was held at the largest auditorium in the State of New Jersey and attracted 2,500 people.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО Т. ШПИКУЛИ

Високоповажні Головні Урядники і Урядники У.Н.Союзу:

Впродовж 1948 року я не мав з гол. канцелярії У.Н.Союзу припоручень, щоб яти на збори якогось відділу в мій окрузі, та полагоджувати якісь нечотності. Це є доказ, що у відділах У.Н.Союзу в Шікаго й околиці панує згода.

Деякі відділи шікагоської округи значно пообміжувалися в членстві, інші менше, та є і такі, що зменшувалися в членах. Я певний, що такий самий стан панує і по інших містах Америки й Канади, а тому, що ця справа є дуже важною в житті та в будучності У.Н.Союзу, ми на цій річній засіданні повинні вивести відповідну резолюцію щодо таких відділів, які не проявляють активності.

На припоручення головного Екзекутивного Комітету У. Н.Союзу, та в порозумінні з гол. конт. п. С. Куропасем, ми скликали організаційні збори в квітні 1948. На зборах промовляв гол. конт. п. І. Іванчук, що приїхав був з Дітройту, як організатор.

В короткому часі його організаційної праці в Шікаго, та за поміччю відділових урядників і урядників, він організував відповідне число членів.

Вже знавний організатор У.Н.Союзу п. Д. Білецький працював таксамо в Шікаго короткий час, а вислід його праці найшкороше можна знайти в звіті гол. секр. в „Свободі“. Він організує найменше 30 нових членів в місяць. Таких організаторів треба нам більше.

Старанням відділів У.Н.Союзу в Шікаго й околиці відбулися такі імпрези:

Дня 10. січня відбувся Маланчин Вечір (український новий рік).

Дня 11. липня відбувся День У.Н.Союзу, завдяки добрій співпраці та повній кооперації відділових урядників і урядників та деяких Союзовців, оба ці підприємства були успішні та корисні як морально та матеріально.

Я є предсідником Дому Відділів У.Н.Союзу в Шікаго. Дім вже є випалений і є дуже корисним для поширення Союзної ідеї. Однак цей Дім показується тепер замалим. Тому заряд дому має в планах призбирати якнайбільше фондів, та в будучності купити або побудувати великий дім, такий дім, який відповідав би як слід вимогам великої шікаговської громади.

У всіх Союзних імпрезах та зборах я брав активну участь та докладав труду і праці, щоб вони виходили успішно й корисно для У.Н.Союзу.

Давав я повну кооперацію організаторам в організуванні нових членів, а я самий організував 13 нових членів.

Крім праці для У.Н.Союзу, я брав також чинну участь в громадському житті.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО В. ДІДИКА

В.Поважні Головні Урядники У.Н.Союзу:

Мій звіт за 1948 рік є короткий. Подую тільки те, що важішого робив для У.Н.Союзу.

Дня 19-го червня говорив я на бенкеті в відділі 94, де було поважне число новоприбулих українців до Америки, яких треба було познайомити обширніше з У.Н.Союзом.

Дня 7-го серпня скликав я окружні збори на те, щоб порадитися з відділовими урядниками, як інформувати та повести організаційну працю серед нової української імміграції так, щоб дістати якнайбільше нових іммігрантів в члени У.Н.Союзу.

Одного разу був я запрошений на збори Організації Новоприбулих Українців до Америки, де говорив про У.Н.Союз, Союзний орган „Свободу“, а теж про У.Н.Дім в Дітройт, що збудований відділами У.Н.Союзу.

У порозумінні з Екзекутивною У.Н.Союзу скликав я окружні збори на 20-го листопада на те, щоб використати присутність д-р Мишуги, в Дітройт, для У.Н.Союзу. Збори відбулися надзвичайно успішно тому, бо були присутні не тільки відділові урядники і члени, але теж було поважне число не-членів. Рівнож були урядники з 341 відділу з Віндзор, Онт., Канада. По промові д-р Мишуги говорив теж головний радний П. Дуда, і організатор Д. Білецький, який остався тоді в Дітройт, на кілька тижнів, для організування нових членів.

Тиждень перед вище згаданими зборами відідав я в часі місячних зборів відділи 75, 94, 146 і 292, де повідомляв членів про організаційні збори, та про потребу співпраці за-

О. ГЕЦ.

ШКИЦІ З БРАЗИЛІЇ

(ILHA DAS FLORES — ОСТРІВ КВІТІВ)

4) (Продовження)

Будинки на провінціях за рідкими винятками всі збиті зі звичайних шершавих дошок і зроблені дуже примітивно, дарма, що багато з них мають претенсії на елегантність. Стіни білені вапном (зовні також часом помальовані окремими фарбами), в середині розписані найрізноманітнішими трафаретами, а знадвору прикрашені дуже яскравими пейзажами. Хлібні печі всі без винятків збудовані на дворі. Але чи не найхарактернішою ознакою всіх провінційських будинків є... комини, котрі будують зовні надворі. Часом оццаний господар, жадючий огляди, закопує спочатку в землю стовп, на стовп ставить дощечку, а тоді вводить далі вгору цеглою. Ми, дивлячись на стовп, скривалися, а комини такі стоїть ніби на сміх цілому світові. Не знаємо чому, але такий комин у мене німощіть все викликав порівняння з Советським Союзом. Навіть не треба багато сили, тільки відшукати місце, добре виміряти удар — і комин перетвориться в купу руїн...

Порівняно до безконечних просторів, посіви і навіть пасовиська займають смішно малий відсоток, а тому не дивно, що в цих лісах і пустинях десятками літ скриваються особи, котрі не раз зустрічаються з тих чи інших причин з представниками влади...

Коли їхати поїздом на бразилійській весні, так у липні-грудні, можна бачити, як готують землю на посіви. Цілий плід молодих дубів, які сія сохнуть проти сонця, або вже підпалені і горять. Іноді пожежарища лежать так близько від залізничі, що дим та іскри влітають через відкриті вікна вагону. Скрізь на виднокрутах здіймаються вгору густі чорні хмари. На сніжеспалених пожежарищах садять в неорану землю кукурудзу, фасолі тощо. Орна управа рідко підбується порівняно різко.

А взагалі, коли говорити про Бразилію чи то після повернення чи то після докладного ознайомлення з нею, то найхарактернішою її рисою є контрасти і неадаптованість первісного краю, котрий, оминувши процес довгої внутрішньої еволюції, ступив на шлях високої цивілізації і модерної культури, може навіть накинута сторонам силою згори, але тим не менш прийняти і засвоєними більшими містами і поволі проникаючими вже вглиб провінцій.

Адміністративна організація Бразилі.

Один з Північно-Американських часописів висловив своє здивування, коли зустрів у нашому українському тижденьку з Бразилії назву „Сполучені Штати Бразилії“. Тим часом це є офіційна назва держави, що в португальській мові звучить: ESTADOS UNIDOS DO BRASIL — і є не тільки формальною, але й практичною оправдою. Бразилія має 21 штат, які під господарським і адміністративним оглядом становлять собою самостійні одиниці. Щоправда, грошева система та війське є спільні, але що торкається інших ділянок життя, то вони здебільша підлягають законам одної провінції. На чолі штату стоїть губернатор, обраний на підставі загального голосування, і його може усунути федеральний уряд лише в тому ви-

рядів відділових з п. Білецьким в організуванні нових членів. По закінченні роботи для У.Н.Союзу, брав я активну участь в Українському Конгресовому, та в Злученому Українсько-Американському Допомоговому Комітеті, а також в місцевих центральних організаціях.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ ГЕНОВЕФИ ЗЕПКО-ЖЕРЕБНЯК

During the year of 1948, I, as a member of this Assembly, received only one official assignment. I represented the Ukrainian National Association at the dedication and opening of the new U.N.A. National Home in Youngstown, Ohio on March 14, 1948. This was on the invitation of Branch 230 of that city. At the dedication I expressed greetings from the Supreme Assembly and spoke at length on the participation of youth in this and similar U.N.A. sponsored projects and activities.

Throughout the year I took an active part in the campaign for new members, not only in my own local branch but in other branches in my area.

As a member of the Cultural Committee of the U.N.A. on my own initiative I did all I could to popularize the various books published by the Ukrainian National Association, whether it was a talk to our youth, or a U.N.A. Branch.

I rendered counsel and assistance to various branches in my area, participating in their meeting and aiding them in their drives for new members.

Considerable time and effort was expended throughout the year for the promotion of various youth activities. To U.N.A. Branch 180 of Akron, Ohio, my local branch, came the distinction and honor of sponsoring and promoting the 1948 Ukrainian Youth's League of North America Convention. This particular activity did much to stimulate and create interest in our youth throughout the country.

The "cream" of our Ukrainian American youth, that is those who are most active in Ukrainian affairs in their own communities, attended this convention, the most successful in the history of Ukrainian Youth in America, and went back to their home towns inspired to carry on our Ukrainian culture and tradition and aspirations. Although the Ukrainian Youth's League of North America is a distinctly separate organization, I think the future of the Ukrainian National Association is closely tied to it. We know that when the older generation passes on, it is to these active Ukrainian youth that we must look to carry on the fraternal and organizational life of the Ukrainian National Association.

I think that if we can hold our youth energetically interested in Ukrainian activities while they are young, the chances are excellent that they will become good active U.N.A. members later.

To that end I expended most of my time and effort during the past year.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ М. ДАВИСКИ

Шановні головні урядники:

Минулий рік був для нас Союзівцями найкращим роком, бо ми виконали те, що ухвалили, а саме, досягнули числа 50,000 членів. Ми навіть перейшли це число, а тим доказали, що ми знаємо, як оцінити наш Союз, який не є власністю одної людини, але належить до всіх членів, до всього загалу.

У минулому році, як головний урядник У.Н.Союзу, виконував наложений на мене обов'язок якнайкраще: міг, бо разом з одним, що був головним урядником, значить, бути примірним та першим у всіх Союзівцях і народних діячів. Бо не можна захоплювати когось до праці, а самому сидіти зі зложеними руками, і приглядатись, як інші працюють!

Зараз по річному засіданню У.Н.Союзу, я переписався до всіх відділів моєї округи і просив, щоб кожен відділ звався допрацювати організування нових членів та сповняв наложений на нього квоу нових членів. Майже кожний відділовий секретар відразу прихилився, любивши організувати, до змозги якнайбільше нових членів.

Я не мав припорушення від Екзекутиву Союзу на поїздки по відділах, бо наші відділові урядники і члени позбулись всяких непорозумінь та працюють всі разом, як одна Союзова родина, для добра Союзу і своїх громад. Ця згода по відділах, це найкраща запорука на дальший зріст організації.

На припорушення Екзекутиву У.Н.Союзу, я скликав округні збори всіх відділів Стейту Массачусетс, і Нью Гемпшир на день 19. вересня 1948, до Бостона, Масс. На збори явились представники майже всіх відділів нашої округи; а це, відділи: 52, 122, 178, 199, 207, 238, 253 і 374. Я переводив ці збори і висловлював відповідні промови. На зборах був приватний гол. секр. У.Н.Союзу Д. Галиччя і округний організатор А. Маланчук. Вони висловились відповідні промови в організаційному дусі, а описали були запиту, на які гол. секретар давав вдовольняючі відповіді. Збори увінчалися добрим успіхом, бо кожний відділ зріс в нових членах.

Як секретар від 238 У.Н.Союзу в Бостоні, Масс., який є вже найбільшим відділом Нової Англії, я постійно збільшую вже найбільшим відділом Нової Англії, я постійно збільшую цей відділ новими членами. Підчас кампанії цьому відділові було призначено організувати 26 членів, та при кінці кампанії відділ мав організованих 50 нових членів. Я сам організував 38 членів. З тих всіх членів ані один не був суспендований.

На кожних народних святах і забавах, я все знаходив час сказати теж про У.Н.Союз і його працю для добра всього українського загалу.

Як голова місцевого Допомогового Комітету, я чимало присвятив часу і праці щоб приїжджаючи наші Браття і Сестри зі скитальщини були в нашій Бостонській пристані якнайкраще прийняті й обслужені, а описав я вислані в призначені місця. Приймаючи гостинно нових іммігрантів, кожного разу, як вони приїжджають до Бостону, наша громада доказала, яку любов ми маємо до своїх рідних. За ці наші великі старання, Бостонська Громада дістала належне призначення від заряду Українського Допомогового Комітету. Рівнож "Свобода" в редакційній статті з дня 26. лютого, поставила нашу громаду як взірць, за яким повинні піти інші громади.

Стрічаючись з новими іммігрантами, я стараюсь познайомлювати їх з У.Н.Союзом, та його працею.

До мене, як головного радного У.Н.Союзу, в минулому році, відносилась в різних Союзівцях справах відділові урядники і члени У.Н.Союзу. Я полагав, що кожну справу вдовольняючі і корисно для відділу і членів.

Кожне припорушення Екзекутиву У.Н.Союзу я виконував точно й совісно для загального добра Союзу і його членів.

За ширшу співпрацю зі мною складаю ширшу подяку Екзекутиву У.Н.Союзу, всім відділовим урядникам і членам У.Н.Союзу. На кінець кlichу всіх до праці в цьому 55-літньому ювілейному і передконвенційному році. Наша ціль в цьому році повинна бути: 5,000 нових членів.

ЗВІТ ГОЛ. РАДНОЇ І. КОКОЛЬСЬКОГО

Високоповажні Пані і Панове Головного Уряду У.Н.Союзу:

Складаючи свій звіт з діяльності і праці в моїй округі за 1948 рік, хочу в першій мірі висловити своє вдоволення з того, що відділи У.Н.Союзу сповнили свій обов'язок в минулому році збільшення У.Н.Союзу понад 50,000 членів. По річних нарадах головного уряду У.Н.Союзу, що відбулися в березні 1948 року, вважав за відповідне поведсти в моїй округі оживлену працю по відділах, звертаючи головну увагу на те, щоб кожний відділ сповнив свою квоу нових членів, яка була йому призначена головним урядом У.Н.Союзу.

Щоб започаткувати як слід цю працю приєднування нових членів, я, в порозумінні з Екзекутивом У.Н.Союзу, скликав округні збори відділів Стейту Род Айленд, котрі

то збори я перепроводжував. На ці збори прибули гол. предс. Микола Мурашко й організатор Антін Маланчук.

На зборах були заступлені всі відділи моєї округи, та мали нагоду вислухати докладні висноски про Союз, про його зріст в членах і в майні, та що треба сподіватись від представників відділових, щоб далі поведсти наш У.Н.Союз до ще кращого розвитку. Ці збори рішили, щоб організатор Маланчук остався по зборах на відповідний час для праці по відділах. Побут організатора показався успішним, бо при добрій кооперації відділових урядників прибуло поважне число нових членів.

Як урядник У.Н.Союзу, я був на різних підприємствах в моїй місцевості та в околиці. Робив це тому, бо мав на увазі, що де є більший здрив народу, там можна кожного разу піднести добре ім'я У.Н.Союзу.

Дня 3-го жовтня 1948 року, я промовляв і передав привіт від гол. уряду У.Н.Союзу на 40-літньому ювілейному сестрицтві в Вунсакет, Р. Ай., якого жінки є членами від 206 У.Н.Союзу, де я є секретарем. На тому святі були присутні визначні чужинці, як посади міста на інші урядові особи.

Я мав нагоду стрітатись з гол. радним П. Кучмою з Нью Йорку, який перебував короткий час на роботах в стеїт Род Айленд, і з ним я обговорював загальні союзові та організаційні справи. В місяці листопада помер нагоду смертю секретар відділу 177 в Провіденс, Р. Ай., котрий лишив по собі довготривалу працю для цього відділу. На його місце я приготував молодого чоловіка, що нині урядуеть як відділовий секретар в якнайкращому порядку.

Як тільки проголошено що має вийти з друку ювілейний календар У.Н.Союзу, я робив старання, щоб якнайбільше число їх розподілити по відділах. Це саме я робив і в справі інших книжок, що їх видав У.Н.Союз.

Багато часу я присвячував від 206, який має поважне число молодих тут роджених членів, з якими я працюю. Будучи самий тут родженим, не маю я труднощів в цій праці серед молоді. Очевидно, я не занедбую і старших членів, бо оцінюю їх заслуги для розбудови нашої організації.

Ця моя тісна співпраця зі старшими і молодими членами дала мені змогу перевищити квоу мого відділу в минулому році, та постійно збільшувати відділ новими членами.

Кожне припорушення Екзекутиву У.Н.Союзу я, як урядник, виконував точно, та сповняв наложений на мене обов'язок так, щоб це виходило на добро У.Н.Союзу і його членів.

ЗВІТ ГОЛ. РАДНОЇ Д. ШМАГАЛИ

Високоповажні Головні Урядники і Урядниці У.Н.Союзу:

Щодо моєї праці в 1948 році то вона була звернена головню до того, щоб вплинути на відділових урядників, щоб вони організували якнайбільше нових членів до У.Н.Союзу.

Стердіую, що не всі відділи в моїй округі виконали свій обов'язок щодо організування нових членів, однак більшість з них виконали, а деякі навіть перевищили призначену їм квоу нових членів. Я самий організував 9 членів. Та я вірю, що ці відділові урядники, що з якихось причин не виконали минулого року припорушення головної канцелярії щодо приєднання відповідного числа членів, надроблять це цього року, та сповнять як слід свій обов'язок супроти Батька-Союзу.

Я мав припорушення від головного предсидника п. М. Мурашка поїхати на Ювілейне Свято Тов. ім. Ольги Басараб, відділу 348 У.Н.Союзу в Йонгстона, О., на 29-го лютого. Це порушення я виконав та висловлюю відповідну промову на ньому святі. Теж на порушення головного предсидника був я 28-го червня на 25-тій Конвенції греко-католицького "С'єднання" де передав делегатам привіт і ширше побажання від У.Н.Союзу. Цей привіт делегати прийняли надзвичайно щиро, а предсидник конвенції знову передав через мене ширше побажання головному уряду і всьому єднству У.Н.Союзу.

Заявляю, що в моїй округі, клянуся і охочий павував спокій та порядок по всіх відділах У.Н.Союзу.

Деякі відділові урядники і члени відносилась до мене із різного роду справами. У.Н.Союзу, і у всіх цих справах я давав пораду, маючи, очевидно завжди на увазі, загальне добро цілої організації.

Вкінці згадаю, що я брав теж участь в праці загальних українських народних установ, та при кожній нагоді дбав про поширення доброго імені У.Н.Союзу.

ЗВІТ ГОЛ. РАДНОЇ ОЛЕНИ ШТОГРИН

Пане Предсиднику, Шановні Урядники:

Моя праця в користь У.Н.Союзу за 1948 рік проявлялась у напрямку суто-організаційному та загально народному. До організаційної праці входило полагоджування внутрішніх відділових справ (пр. у від. 375), підготовка й участь у зборах округних і місцевих, які відбувались в лютий, квітні і жовтні, поїздки до Честера, Па., на запрошення союзових відділів, та співпраця у кампанії за приєднання нових членів, яка принесла гарний успіх, бо перевищила назначену на філадельфійську округу квоу на 48 членів.

Дальше я старалась поширювати ідеї У.Н.Союзу при кожній нагоді, у моїх промовях на святах і ювілеях та при нагідних дискусіях. Я вказувала на ці великі заслуги, які поклали У.Н.Союз через свої відділи для будови громадського життя і цю гігантську працю, яку він веде під теперішню пору для рятуння тисяч наших братів і сестер зі скитальщини.

Тому що я занята у переселеній акції і маю нагоду стрічати сотні нових прибуваючих українських іммігрантів, уважаю своїм обов'язком вивчаючи їх, що і скільки робить для них У.Н.Союз, його членство та його орган "Свобода", яка видає так багато місця допомогової праці, та чому їх повинність є належати саме до цього Союзу. Я певна, що так як вони високо підносять ЗУАДК за його поміч для них, так вони скоро пізнають, на кім спирається ЗУАДК і у відплату ставитимуть членами У.Н.Союзу.

На це треба особливо звернути увагу і обдумати план, щоб сейчас взятись до праці втягнення нових емігрантів в ряди У.Н.Союзу.

ЗВІТ ГОЛ. РАДНОЇ П. КУЧМИ

Поважаний Пане Предсиднику, та Хвальний Уряд У.Н.Союзу:

В моєму звіті за 1948 рік, мені приємно згадати про цю велику працю, яку виконали відділові урядники та члени в округі міста Нью Йорку в минулому році збільшення нашої організації до 50,000 членів.

В квітні 1948 р. я скликав збори відділів та представив місцевим урядникам, що кампанія не поступає вперед так як ми сподівались, а тому ми всі повинні взятись до праці більш енергійно, та виконати якнайкраще призначену квоу нових членів. Урядники послухали цього заклику, бо вже кілька місяців пізніше було видно добрі висліди їх праці.

Відділи, котрі причинились до успішного закінчення кампанії, і яких урядникам та членам належить признання, є такі: 5, 69, 117, 130, 158, 194, 200, 204, 210, 293, 298, 325, 361, 393, 423, 435 і 455. Ці всі відділи дали 134 члени більше поза призначену квоу для округи міста Нью Йорку. Та було три відділи, які нічого не зробили в цій кампанії.

Праця організування членства в Нью Йорку та округі ведеться далі, головню, відділовими урядниками. Декотрі відділи вже мають групи своїх власних організаторів чи охочих людей до праці. І так, наприклад, у відділі 361, що дав в кампанії 143 члени, є такі відділові організатори: Іван Галиччя, Мартин Малетич Петро Кучма, Стефан Левко, Вол. Павлів та поодинокі члени. У відділі 204, котрий дав в кампанії 111 членів, працює головню його секретар М. Близняк. По менших відділах причинився багато до зросту цих відділів організатор В. Загаєвич, а знову між новоприбулими іммігрантами працювала панна О. Мацедюх. Мені теж при-

ємно сказати кілька слів про молоді міста Нью Йорку, яка почала брати ширшу й активну участь в Союзівській праці. При від. 361 молодіж створила клуб і вже виписала більше, як десять нових членів до У.Н.Союзу. Ця молодіж, що почала тепер бути активною, це така, що її батьки виписали в члени У.Н.Союзу малими дітьми. Отже ці діти, що тепер є у віці від 16 до 20, радяться сьогодні над тим, щоб улаштувати У.Н.Союзівці в 55-тій році його існування відповідний ювілей. В місті Нью Йорку поширюються теж спортивні дружини, з котрими я співпрацюю, та стараюсь їм помагати. Бо треба нам усім конечно помагати цій молоді, та захоплювати її до праці, щоб не згасала іскра будучності У.Н.Союзу.

Я щиро виконував свої обов'язки, або припорушення головного уряду У.Н.Союзу в полагоджуванні різних справ членів репрезентації Союзу на ювілеях чи святах відділів. У продовж року я відвідав теж деякі відділи, що бажали моєї присутності.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ ГОЛОВНИХ РАДНИХ

В дискусії над звітами головних радних забирали слово майже всі головні урядники, розглядаючи головню можливість збільшення Союзівської активності на місцях, зокрема серед родженої тут американсько-української молоді. Висловлювано думку, що хоча молоді виявляє велике заінтересування своїми власними організаціями, зокрема Лігою Української Молоді Північної Америки та її починами, то однак вона замало цікавиться первопринчиною тих її організацій — Українським Народним Союзом, зокрема його виданнями, головню "Юкрейнієн Віклі". Бо фактом є, що без цього органу, який постійно розгортає працю молоді та допомагає їй в ній, подібно як і сама "Свобода", Ліга навряд чи могла б виконувати ту працю та добиватись таких успіхів. Стердіую, що хоч велика частина цієї молоді є членами У.Н.Союзу, проте навіть ця частина не віддає належної уваги справі поширення свого власного органу, бо ніяк не можна виправдати того факту, що тільки около 100 молодих Союзівців передплатують Віклі. Коли їдеться про загальну працю Ліги, то урядники з приємністю та з признанням ствердили, що вона має дуже корисний вплив на розвиток молодого руху в цілій Америці і тому висловили думку, щоби працю цієї Ліги даліше всіми своїми силами підтримувати. В дальшій дискусії піднесено, що в поодиноких місцевостях є відносно дуже мало Союзівців провідників з місцевої молоді, що працює та розвитком Союзу інтересувалися б та вважали б їх за одну з головних своїх цілей. Ясно, що деякі місцевості під тим оглядом є прикладними витками, бо мають вже поважну кількість відділових урядників зпоміж молоді.

Опісля на внесення заступниці предс. Марії Малевич, попере контролером Д. Капітулоу ухвалено одноголосно востум довіря всім головним радним.

По закінченні дискусії над звітами всіх головних урядників, приступлено до наступної точки програми, а саме:

ТЕПЕРІШНІ І МАЙБУТНІ ЗАВДАННЯ У.Н.СОЮЗУ

Контролер Іван В. Іванчук вивинув як першу справу в цій точці проблему народженого тут молодого покоління. Він ствердив, що все це, що Український Народний Союз досі зробив для цієї молоді є замало, бо він не потрапив виробити собі з цієї молоді провідників для ведення Союзівської праці в поодиноких місцевостях, в кожному разі не виховав собі їх в такій кількості, якої наша велика Союзова сім'я потребує. Ці недостачі відчувались в усіх ділянках нашого американсько-українського життя, в якому молоді вже поступово повинна перебрати провід. І тому саме, крім виконаної вже Союзом праці, треба ще шукати нових способів і засобів, при допомозі яких можна б підготувати молоді до цих важливих та відповідальних завдань, що на неї дождають вже в теперішньому і ще більше в майбутньому. Одним з таких засобів, що могли б мати рішальний вплив на корисну розв'язку цієї важливої проблеми, він вважає організування Вищих Освітніх Курсів.

Над затворненою І. В. Іванчуком проблемою вважалася широка дискусія, в якій забирали слово: Марія Малевич, Д. Галиччя, В. Гіряк, М. Давискиба, П. Кучма, В. Дідик, Д. Шмага, Т. Шпікула, Р. Слободян, І. Кольський, М. Мурашко та Г. Герман.

На початку дискусії в першій мірі стверджено, що УН Союз зробив і робить дуже багато власне для молоді. Він видає для неї окремий орган англійською мовою, "Юкрейнієн Віклі", він видає англійською мовою книжки, щоб познайомити цю молоді з країною походження її батьків та з українським народом, його історією, культурою і змаганнями. Союз виплачує для цієї молоді стипендії, підтримує її спортову та інші акції, він влаштував для неї окремі курси про Україну на університеті Колумбія в Нью Йорку та Норт Вестері Університеті в Шикаго і т.п. На ті цілі УНСоюз видав досі великі суми грошей. Як їдеться про організацію Вищих Освітніх Курсів, то ця справа вже була теж предметом широкої дискусії під час минулорічних зборів Головного Уряду і тоді теж внесено резолюцію, в якій Союз запівав свою підтримку таким Курсам, що мали бути започатковані Лігою Української Молоді Північної Америки. Та показалося, що для Ліги не буде можливим такі курси вести.

Обговорюючи конкретно цю справу, вивинено за приклад такі Курси у Вінніпегу в Канаді, що їх вже від 10 років веде місцевий Культурний Осередок. Ці Курси, що в перших початках натрапляли на великі труднощі і перешкоди, тепер вже стали традиційні та вже підготували десятки свідомих молодих провідників, що в поодиноких місцевостях розгортають щораз успішніше корисну для цілого канадсько-українського загалу, працю. До цього ми повинні зматати і в Злучених Державах. Головні урядники УНСоюзу цілком згодні собі справу, що проблема нашої молоді в Америці, зокрема повного освідомлення її про потребу наполегливої праці для нашої спільноти тут в Америці та для допомоги поневоленому народові, є незвичайно складна та що її всецільно не розв'яжуть і Освітні Курси. Проте, вони будуть без сумніву одним з способів, якими нам треба підходити до молоді. Під час дальшої дискусії впали теж деякі терпкі слова докору по адресі молоді, що вона замало інтересується цілістю українського життя, але теж не заощаджених таких терпких слів докору для старшого покоління, що не потрапило чи не подбало про належну підготовку молоді до тих великих завдань, що стоять перед нею. У висліді дальшої дискусії прийнято думку, що тепер з тим більшою наполегливістю треба шукати всіх можливих способів для кращого освідомлення молоді в її завданнях та що Освітні Курси під цим оглядом є необхідні і konieczні. Заки ці Курси будуть організовані в Злучених Державах, ми повинні подбати про висилку, по можності, якнайбільшої кількості молоді на Курси до Канади. Там, крім Вінніпегу, в цьому році вже мають бути відкриті такі самі Курси теж і в Торонто, що будуть практичніші для нашої молоді з огляду на меншу відаль. При цьому завважено, що коли Союз і візьме на себе організацію Курсів, то не можна від нього вимагати, щоби він їх теж сам вповні оплачував. Цю справу мусити перебрати на себе весь американсько-український загаль.

У висліді дискусії контролер І. В. Іванчук поставив підтримку І. Романишином внесення, щоби УНСоюз взяв на себе ініціативу в підготовці Вищих Освітніх Курсів в Злучених Державах та щоби він поробив всі заходи для переведення їх в життя в найближчій будучності, а саме, в наступному році після конвенції, та щоби підготовкою цієї справи зайнявся Головний Екзекутивний Комітет.

Внесення прийнято одноголосно. В рамках цієї точки нарад та у зв'язку з рішенням в справі Освітніх Курсів, затворнено ще другу справу, імено стипендій для студентської молоді, що їх звичайно кожного року ухвалюють річні збори Головного Уряду УНСоюзу. Головні урядники висловили думку, що дотеперішній спосіб уділювання стипендій не є, ані корисний ані практичний. Усі

падкові, колиб від перебування даного губернатора на пості провінції грозила адміністративний чи громадський неспад. Але навіть і в тому випадкові усунення губернатора є справою дуже тяжкою. Естада (провінції) мають свої окремі залізничі. При перевозі товару з одного естада до другого підтатиться податок. Земля також є не загально-державною, але окремишню власністю провінцій. Що ж до федерального уряду, то він має свої власні землі, розкидані по різних кінцях країни. Суперечки за кордоном між окремими штатами — річ досить звичайна і кінчається втручанням федерального уряду.

Той провінційний "патріотизм" посудується так далеко, що в певних колах зародилася думка, про відділення південних, найбільше загосподарених штатів, в окрему державу. Серед ширших народних і урядових кіл ця думка поки що успіху немає, і так довго, як нема в Бразилії війни, нема жодної загрози до її реалізації, та на випадок, коли б внутрішня державна рівновага була б-якимись причинами захитана, вище згадані сепаратійні проекти могли б принести зі собою немало клопотів та неприємностей.

Труднощі господарського росту.

Бразилійське національне господарство знаходиться у надзвичайно тяжких умовах росту та організації. Чужі капітали, що однаували найприбутковіші галузі господарства (копальні, значну кількість залізниць і промислу) створили великі міста з численним населенням, котре потребує забезпечення своїх життєвих потреб. Але з другого боку — дуже слабо розвинена сітка шляхів сполучення, примітивний спосіб ведення сільського господарства і величезні простори невикористаної землі не можуть покрити цих потреб вповні забезпечити. Тому починаються постійні дисонанси в житті цілої країни, виникають переплетення в магичне коло труднощів, котрі дуже трудно розплутати. Для залагодження цих речей ненормальностей у співпраці всіх галузей господарства потрібно людей, потрібно капіталу, потрібно часу. В останніх часах, як в народних так і офіційних колах зародилася ідея розв'язки всіх проблем власними силами без допущу чужих концесій, але поки така розв'язка наступить, великі багатства і спроможності країни прожого повністю не використовуватимуться, навіть в межах самої країни, не говорючи вже про експорт.

Одною ж з надзвичайніших хиб Бразилії є відсутність достатньої кількості добрих до-ріг, через що, при величезних розмірах країни, немає можливості регулярного розподілу продукції окремих галузей виробництва.

Наприклад, коли більш міста, що все мають добрі комунікації, круглий рік переповнені найрізноманітнішою яриною та овочами, в маленьких містечках на півдні Бразилії в зимові та весняні місяці (травень-листопад) не можна навіть побачити редьки чи цибулі. Якщо випадково і з'являється десь якісь овочі, то доставлення їх на місце набиває таку ціну, що на купно може собі дозволити лише заможна людина. Натомість, пересічний обиватель чекає до літа, поки зародять городи, садки і виноград. Коли урожай є щедрий, то інтер'єр попросту захламляється від надміру тих земних дарів, бо консервувати тут так, як в Україні, де є зима, не можна, а збуту через відсутність доріг нема.

В околицях бананових і ананасових плантацій, в провінціях помаранчевих садів і кокосових горіхів, вартість має

піддержували думку, щоби що справу відповідно з'ясувати на наступній конвенції та щоби в майбутньому УНСОюзу з цього фонду, що він має, до розпорядження на такі цілі, оплачував студентам-членам УНСОюзу вступне на Вищі Освітні Курси.

ОРГАНІЗАЦІЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

Справу реферував гол. секретар Д. Галичін. Він пригадав, що минулого року видвигнуто гасло збільшити УНСОюзу до 50 тисяч членів і під цим кличем проходила продаж року ціла Союзова діяльність. Клич здійснено, мету досягнуто. Цього року з нагоди 55-літнього ювілею УНСОюзу, видвигнуто знову клич, щоби членську сім'ю Батька-Союзу збільшити до 55 тисяч. Беручи до уваги, що тепер в Союзі вже є 51 тисяч членів, значить, що продовж дев'ятих місяців треба збільшити Союз на 4,000 членів. Тому що кожного місяця окола 100 членів відпадає в наслідок смерті, суспенс і звороту готівки, то до кінця цього року треба здобути для Союзу 5,000 нових членів. Це велике завдання і його не легко виконати, тим більше, що в деяких місцях помічується вже деякий брак заробіткової праці. З другого боку, для нашої організаційної праці в цьому році розгортається нове велике поле до діяння серед нових іммігрантів, що їх протягом одного місяця в цьому році вже приїжджає більше ніж за цілий минулий рік. Це дає нові можливості і надії, що при відповідних зусиллях та наполегливому організаційному працею ми і в цьому році можемо досягнути намірену ціль. Головна канцелярія УНСОюзу постарается розгорнути відповідно пропагандивну акцію та робитиме все можливе для полекшення праці організаторам. На підставі досвіду вже можна твердити, що ми досягнемо наміченої мету, якщо тільки всі наші відділи і кожний член УНСОюзу виконає свій обов'язок.

При цьому не можна поминути ще одного факту, іменно, що в минулих роках ми дещо занедбали справу приєднування до Союзу народженої тут нашої молоді. Ми йшли по лінії меншого опору, бо легше можна здобути нових членів з-поміж нової імміграції. Але ми не сміємо занедбувати і цієї важливої ділянки, що нею без сумніву є включення в наші Союзові ряди якнайбільшої кількості з місцевої нашої молоді. Якщо ми цього не зробимо, вони можуть опинитися в інших організаціях і їх втратиться на все. Тому, для повного успіху організаційного Союзозового життя необхідно приділяти однаково велику увагу як новій імміграції так і місцевій молоді.

В дискусії над цією переважливою справою забирали голос всі головні урядники, доповнюючи думки гол. секретаря Д. Галичини та цілком піддержуючи видвижене ним завдання, щоби до кінця року збільшити Союз до 55 тисяч членів. В цій новій кампанії вони заповіли повну піддержку зі свого боку, зобов'язуючись взяти в кампанії особисту участь та самим придбати відповідну кількість нових членів.

Для відповідного розподілу праці між всіма відділами, головні урядники односторонно доручили Головному Екзекутивному Комітетові, щоби він якнайшвидше приготував та призначив кожному відділові відповідну квоту і проголосив її вже тепер в "Свободі", щоби членство кожного окремого відділу точно знало, які обов'язки їх відділи мають сповнити в цьому ювілейному році. Головні урядники в дальшому зазначили, щоби після закінчення кампанії з днем 31-го грудня 1949-го року проголосити в Союзозовому органі поіменний список всіх тих організаторів, урядників і членів, що візьмуть участь в цій ювілейній кампанії, подаючи рівночасно кількість здобутих ними нових членів.

Головні урядники звернули щезав увагу на велике число (117) відділів, які в минулорічній кампанії не приєднали ані одного нового члена, та з нагоди цього річного засідання закликали їх, щоби вони в цьому ювілейному році направили занедабане в минулому і щоби своєю бездіальністю не знеохотували тих, що для Союзу працюють щиро і ревно. Якщо ж ті відділи в цьому році виявили таку саму бездіальність, то головні урядники вважають, що наступна конвенція повинна перевести відповідну ухвалу для їх злуки з активними відділами.

В дальшому стверджено, що в організаційній праці найбільшим недомоганням є нестача потрібної кількості організаторів, що їм були б придільні окремі округи та завдання яких було б дбати, щоби відділи в тих округах постійно збільшувались кількістю членів та поширювали свою працю.

Опісля забрав слово контролер В. Гіряк, заявляючи, що він, будучи організатором УНСОюзу, має можливість багато дечого побачити на місцях, зустрічатися з багатьма людьми, у великій мірі з новими іммігрантами, що їх вже більша кількість приїхала до Канади, і власне у зв'язку з новими іммігрантами він бажав би поділитися своїми думками з іншими головними урядниками. Приїжджаючи на наш новий континент, нові іммігранти зустрічаються з людьми різних угруповань, одні з яких виконують більше а інші менше корисну для загалу роботу. Тому важливе завдання — своєчасно освідомити цих нових іммігрантів про роботу і вартість тих груп в минулому і теперішньому. Бо поширюється баламутство не тільки щодо напрямків і праці політичних угруповань, але й щодо допомогивих організацій. Для прикладу: організатори деяких допомогивих організацій підшмавляються під УНСОюзу, щоби дістати нових членів, говорячи що то "все одно", що короткі ті всі організації всерівно злучаться. Подібню шкідливу для УНСОюзу роботу виконують і деякі газети в Злучених Державах, що замість боротися проти справжнього большевицького ворога, вони залюбки і вдаючи, що не нападають на сам Союз, пробують "воювати" з його головними урядниками, то знову з редакторами "Свободи", та зі "Свободою", отже з газетою, яка їх самих вивела в люди та якій вони мають багато дечого завдячувати. Тому бесідник пропонує видати брошуру чи розкидку, в якій ці справи були б належно представлені вяснені, як теж "Свобода" повинна про ці справи частіше писати та пояснювати, що робить УНСОюзу для українського загалу та української справи, яка це організація та що вона думає дальше робити. Крім того, теж самі головні урядники на місцях повинні більше вяснювати ці справи та дописами до "Свободи" звертати увагу на всі шкідливі явища. Контролер Гіряк зокрема підкреслює потребу повної єдності і солідарності в праці і думках головних урядників. Вертаючи ще до справи поширюваного згаданого ним газеткою баламутства, бесідник підкреслює, що він взагалі не звертав би на це уваги, якщо би на практиці не переконався, що вона виразно шкодить УНСОюзові в акції приєднування нових членів. І на це він навів кілька специфічних конкретних прикладів.

В дальшій дискусії над справами заторкненими контролером В. Гіряком, забирали слово: д-р А. Т. Кібіз, М. Дависко, І. Романишин, І. В. Іванчук, Олена Штогрин, Д. Шмагала, Р. Слободян та П. Кучма. Стверджено, що зі згаданим баламутством зустрічаються теж інші головні урядники, доловно з фактом, що організатори інших допомогивих організацій підшмавляються під УНСОюзу та формально говорять про "злуку" організацій, проти якої вони є на ділі. На закінчення дискусії над цією точкою наряд, гол. секретар Д. Галичін пропонує збором до ухвалення наступну резолюцію-відозву до нових іммігрантів, яку на всенення контролера В. Гіряка, поперте радною Оленою Штогрин, прийнято односторонно:

НОВІ АМЕРИКАНСЬКІ І КАНАДІЙСЬКІ УКРАЇНЦІ, БРАТИ І СЕСТРИ:

Український Народний Союз вітає Вас на цій благословенній, бо вільній Американській Землі.

П'ятдесятять років тому українські піоніри в Америці створили цей Український Народний Союз, щоб з'єднати братньо всіх американських українців і їх потомків без огляду на їх політичні чи релігійні переконання, щоб "нести

моральну і матеріальну допомогу своїм членам та дбати про їх духовний і матеріальний добробут", щоб "двигнути нашу імміграцію духовно, стерти з неї печаті рабства та відкрити їй очі до світла правди і знання" та щоб "давати матеріальну і моральну допомогу Рідному Краєві і допомогти йому здобути собі свою правду і свою волю в своїй хаті".

П'ятдесятять років Український Народний Союз найбільшим вкладом труду, праці і жертв здійснив успішно ці свої цілі, об'єднавши для них вже понад 50,000 найсвідоміших американських українців та здобувши понад 10,000,000 дол. майна. За тих 55 років Український Народний Союз створив історію і немає сьогодні ділянки українського громадського життя в Америці, яка не носила б його печаті, як і немає важливішої інституції ані акції в Україні, що їх Український Народний Союз не піддержав би та яким він не допоміг би впровадженню цих п'ять десятих років своєї історії.

Коли під час і після Другої Світової Війни сотні тисяч українців були змушені ворогом покинути свою Рідну Землю і коли лиха доля розпоронила їх по всіх бездоріжжях світу, Український Народний Союз по своїм силам і можностям взяв рішавну участь в організованій для них допомогивій і рятунковій акції, що проявилася головно в цій величезній піддержці, що їх Український Народний Союз, його орган "Свобода" та весь великий загаль його членства від самого початку дають Злученому Українському Американському Допомогивому Комітетові. І коли сьогодні ця праця дає такі благодирні наслідки, коли в кожному транспорті нових іммігрантів творять великий відсоток українці, та ці успіхи є теж успіхами Українського Народного Союзу та його членства.

Головний Уряд Українського Народного Союзу з довілліям і признанням стверджує що Ви, опинившись на цій вільній американській і канадській землі, відчули і зрозуміли вагу і значення Українського Народного Союзу в українському житті та оцінили його працю. Доказом цього може послужити факт, що протягом минулого року понад 1,000 нових українських іммігрантів в Злучених Державах і в Канаді стали членами цієї всенародної української організації, Українського Народного Союзу. Деякі з Вас стали його членами вже в перших місяцях, а то й тижнях після свого приїзду. Цей факт ще більш наглядний в цьому році, бо між всіма новими членами, які вступили до Українського Народного Союзу в перших двох місяцях цього року, вже окола 80% творять нові іммігранти.

Стверджуючи це для історії, Головний Уряд Українського Народного Союзу, з нагоди свого річного засідання, звертається до Вас усіх, тих, що вже приїхали і які ще приїдуть на цю вільну землю, з гарячим закликом:

Вступайте в ряди Українського Народного Союзу. Допоможіть здійснювати ці високі ідеали, що їх поклали в основу цієї організації її перші піоніри; допоможіть двигати цей тягар праці і обов'язків, що на неї наклали історія та важкі обставини українського народу. Долучіться до цього Українського Народного Союзу для спільних ідей, для спільної праці в спільних інтересах та для спільного добра нашого народу, нашої громади, нас усіх разом і кожного зокрема.

Сплетені американський і український прапори та дружньо стиснені руки на членських відзнаках УНСОюзу стали символом цієї організації. Закликаємо і Вас стати цим символом! Злучімо наші руки, наші сили в дружній праці та під американським і українським прапорами йдімо до спільної мети, до кращого завтра!

ВИБІР МІСЦЯ НА 22-ТУ КОНВЕНЦІЮ

З черги приступлено до обговорення на порядку денного справи вибору міста на чергову 22-ту конвенцію УНСОюзу, що має відбутися в наступному 1950-му році в Філадельфії над цією справою забирали голос: Д. Капустинський, І. Романишин, М. Дависко, Р. Слободян, Д. Шмагала, С. Слободян, В. Дідиш, П. Кучма, І. Романишин, Г. Дудя, І. В. Іванчук, Олена Штогрин, д-р А. Т. Кібіз та М. Мурашко. Насамперед видвигнуто запит, чи не можна б конвенцію відкрити на одній рік з огляду на те, що конвенційний фонд часто не вистачає на покриття зв'язаних з конвенцією видатків. Ця вимога вяснено, що згідно зі стейтовими законами того року організації як УНСОюзу мусить відкрити конвенції "на кожних 4 роки і від цього правила можна б відступити тільки в дуже виняткових випадках, як — для прикладу — зроблено це з попередньою конвенцією УНСОюзу, з огляду на війну.

На місце конвенції були запропоновані: Балтимор, Д. С., Нью Йорк, Н. Й., Клівленд, О., Філадельфія, Па., та Дітройт, Міш. На всенення радного П. Дуди, поперте контролером І. В. Іванчуком, ухвалено більшістю голосів, щоб наступна конвенція відбулася в місті Клівленд, О.

Настаючи розвинулася дискусія над справою зв'язаних з конвенцією видатків. Головний касієр Р. Слободян звернув знову увагу на те, про що він вже говорив у часі дискусії над його звітом, а саме, що державна стейтова контрола, яка перевірила недавно провірку Союзозового майна, заважала, що в минулому в деяких випадках конвенційні делегати не держались постанов статуту, ухвалюючи таку висоту конвенційних видатків, на які не вистачало зложених конвенційних фондів. Беручи це до уваги, головні урядники, на всенення радного Д. Шмагали, поперте радним В. Дідишом, односторонно доручили Головному Екзекутивному Комітеті, щоби він з кінцем 1949 року звернувся окремим листом до всіх відділів УНСОюзу, рекомендуючи їм, щоби вони своїми делегатам на конвенцію доручили не переступати рямів бюджету конвенційного фонду при ухвалюванні дієт та інших видатків.

ОБЧИСЛЮВАННЯ ОЦІНКИ ГРАМОТ ТА НОВІ ГРАМОТИ

Гол. секретар Д. Галичін зreferував справу зміни обчислювання оцінки грамот з 3.5 на 3 процентову базу. Цю зміну вже переведено з кінцем 1948 року, тому він запропонував, щоби річні збори одобрили, що збільшення резерви, якої вимагається для прийняття 3-процентової стопи, треба вважати як резерву на випадок потреби (Contingency Reserve) і так треба зазначити її в річному звіті, що його представляється різним ексекутивним департаментам, та що поступок Головного Екзекутивного Комітету, який з кінцем 1948 року створив згадану резерву, оцим одобрюється. Пропозицію гол. секретаря Д. Галичини, поставлену у формі резолюції радним Д. Шмагалою та піддержану радним І. Корольським, прийнято односторонно. Гол. секретар в дальшому вяснив, що на підставі 3-процентової стопи вбудеться обчислювати не тільки дотеперішні резерви на грамотах, але що акцуючий Союз поробив вже обчислення вкладок на підставі 3-процентової стопи при видаванні нових грамот для дорослих членів. Ці нові грамоти увійдуть в життя з початком липня цього року, а головна канцелярія у відповідному часі вишле до всіх відділів потрібні вяснення. Гол. секретар додав, що коли з початком липня увійдуть в життя нові обчислення для видачі грамот, то в тому самому часі будуть видані теж зовсім нові грамоти, іменно: Вивільняльне забезпечення у віці 65 років (Endowment at age 65) та забезпечення, платне по смерті, з вкладками до 65 року життя (Payment at age 65). Це буде два зовсім нові роди забезпечення, яких досі Союз не видавав. Натомість один рід забезпечення буде скасований, бо в минулому році видано тільки 8 грамот з того роду, іменно, забезпечення, платне по смерті, з вкладками до 70 року життя. Тим самим УНСОюзу видаватиме, починаючи від липня цього року, такі грамоти: 1. Обезпечення, платне по смерті з вкладками до кінця життя (Whole Life); 2. Обезпечення, платне по смерті, з вкладками впроваджен 20 років (20 Payment Life); 3. Обезпечення, платне за життя, з вкладками впроваджен 20 років (20 Year Endowment); 4. Обезпечення, платне по смерті, з вкладками до 65 року життя (Payment at age 65); 5. Обезпечення, платне за життя, з вкладками до 65 року життя (Endowment at age 65).

Пояснення в справі цих нових грамот, як теж вкладок, що їх треба платити в усіх цих 5 родах забезпечення, будуть вислані до урядів відділів у відповідному часі.

ЖЕРТВИ З НАРОДНОГО ФОНДУ УНСОЮЗУ

Річні збори Головного Уряду Українського Народного Союзу, йдучи по лінії своєї довголітньої традиції та даючи вираз прикладній жертвенності своїх відділів і цілого широкого загалу членства УНСОюзу, рішили вяснювати з народного фонду цієї організації \$10,000.00 на українські народні цілі.

І так на всенення радного І. Романишина, поперте радною Генефедою Зепко-Жербеяк ухвалено односторонно на видання в англійській мові про Україну та український нарід \$4,000.00.

Знова на всенення радного Д. Шмагали, поперте контролером І. В. Іванчуком, ухвалено: на цілі Злученого Українського Американського Допомогивого Комітету \$1,000.00; на цілі Українського Конгресового Комітету Америки \$1,000.00; на видавничу діяльність Наукового Товариства ім. Шевченка \$500.00; на допомогу Вищим Освітнім Курсам в Канаді \$300. По \$100.00 вяснювано на: Сиротинців у Філадельфії, Па., Українську Вищу Школу у Стемфорд, Конн., Українську Дівочу Вищу Школу у Факс Чейс, Па.; Дім Старців у Словтсбург, Н. Й.; Українську Православну Семінарію у Філадельфії, Па. Крім того, на цілі Американського Червоного Хреста вяснювано \$250.00 та \$100.00 на Комюніті Фонд.

На всенення контролера В. Гіряка, поперте радною Оленою Штогрин, ухвалено уділити підмогу в сумі від \$25 до \$35, відповідно до їх студій, таким студентам-членам УНСОюзу:

Від 7. М. Пласконос, \$35; від 25. Джойс Майлс, \$30; від 39. М. Кузьма, \$30; від 63. І. Котик, Ч. Рудавський і П. Сухорський по \$30; від 75. А. С. Зланкевич, \$35; від 80. Олеся Гіряк, \$25; від 94. Мерілін Вайт і Анна Будар по \$25, а М. Васкуль, \$35; від 99. Анна Герман, \$30; від 105. В. Слободян, \$30; від 109. В. Васильчик, \$30; від 112. Доротей Романич і Мілдред Барильська по \$25; від 118. М. Тижко, \$30; від 120. І. Баш, \$30; від 125. Ірина Чумак і Дарія Васевич по \$30; від 147. В. Радло, С. Саврук і А. Ракочий по \$30; від 150. В. Деміноф і Л. Крпичак по \$30; від 154. Д. Скородинський, \$30; від 163. П. Курко, Т. Бочій і І. Дуда по \$30; від 204. Р. Мороз, \$30. Н. Воробець, \$35; від 213. О. Данько, \$35; від 221. Д. Забик, \$30; від 223. В. Мельник, \$35. Л. Капустинська, \$25; від 242. М. Тиньо, \$30. Г. Найдук, \$35; від 254. В. Роман, \$35; від 277. В. Пласконос, \$30; від 283. С. Оришин, \$30; від 286. Марія Заканич, \$25. Є. Шимон, \$30; від 287. М. Лендіс, \$30. Р. Лутвінчик, \$35; від 288. П. Могильський, А. Яртичак і І. Антоник по \$30; від 292. Ольга Дубрівна, \$30; від 319. І. Сванчак, \$30; від 338. Т. Прощ, \$30; від 348. А. Бутрій і І. Бурий по \$30; від 355. С. Занько, \$35. Ю. Козан, \$30; від 369. С. Маруш, \$30; від 379. П. Семініч і Емілія Войнаровська по \$30; від 388. Б. Потапович, \$30; від 389. Надя Дуборенко, \$30; від 400. М. Моцько, \$30; від 406. П. Тері, \$30; від 448. Е. Шекітка, \$30. А. Шекітка, \$25.

Опісля гол. секр. Д. Галичін запропонував, щоб вислати з нагоди річного засідання головного уряду відповідні привіти през. Труманові, українському народі та українській еміграції, а теж закликали весь наш загаль до більшої праці та жертвенності.

ПРИВІТ ПРЕЗИДЕНТОВІ ТРУМАНОВІ

Головний Уряд Українського Народного Союзу, найстарішій і найбільшій організації, що об'єднує в своїх рядах понад 50,000 американських українського походження, на своїх річних зборах дня 25-го березня в місті Джерзі Сіті, Н. Дж., рішив односторонно вислати Вам, дане Президентом, за певлення своєї глибокої подяки та повної піддержки Вашої програмі здійснювання демократії в цій нашій країні, як і Ваших благородних замахів, що встановлення демократії та вільного миру в світі, базуються на переконанні, що демократія є найкращою та чотирьох головних свобод: Голосний Уряд УНСОюзу впрямі закликає Вас від імені цієї великої організації американських українців повну солідарність та вільну можливість піддержки програмі допомоги всім народам, які виступають від тирани тоталітаризмів. Прі цьому ми вновою переконання, що на одному з перших місць у цій програмі буде поставлений повноценний Крестом український нарід, що перший почав героїчну боротьбу проти московсько-комуністичної агресії та імперіалізму вже 30 років тому, та який найбільшим жертвами продовжує її до сьогодні в ім'я тих самих ідеалів свободи та принципів демократії, що виплиси на нашому зоряному прапорі.

ПРИВІТ НАРОДОВІ УКРАЇНИ, ЩО БОРЕТЬСЯ ЗА ВИЗВОЛЕННЯ

Річні Збори Головного Уряду Українського Народного Союзу вітають Український Нарід на Рідній Землі в його героїчній боротьбі за визволення. Український Народний Союз, найстарша українська народна організація в Америці, що завжди жила долею і недолею цілого Українського Народу та по своїм силам і можностям завжди допомагала і допомагає йому в його боротьбі за визволення, клонить свою голову перед героїзмом і жертвенністю, з якою Український Нарід веде цю боротьбу, зокрема клонить свою голову перед героїзмом Української Повстанчої Армії, що стала символом цієї визвольної боротьби та яка своїми чинами засвідила перед цілим світом незламну волю Українського Народу жити своїм вільним життям у своїй вільній, від нікого незалежній, демократичній Українській Державі. Український Народний Союз та багато тисячній ряди його членства продовжуватимуть свою допомогу Українському Народові та його визвольним змаганням аж до повної перемоги, що буде теж перемогою миру і справедливості.

ПРИВІТ УКРАЇНСЬКІЙ ЕМІГРАЦІ В ЄВРОПІ ТА ЗАКЛИК ДО ОБ'ЄДНАННЯ

Річні Збори Головного Уряду Українського Народного Союзу вітають велику масу нової української еміграції, що в найтрудніших обставинах виконує свою важливу місію речника української визвольної справи у вільному світі поза повноленою жорстоким большевицьким ворогом людства Україною. Український Народний Союз, що в своїй основі має ідею об'єднання всіх творчих сил для спільної праці в спільних інтересах та який в цьому і через це добився безприкладних успіхів, вітає дальшу консолідацію та об'єднання українських сил на еміграції, що проявилось в створенні Української Національної Ради, та-висловлює надію в повну перемогу ідеї об'єднання українських сил, що буде теж перемогою української визвольної справи.

ЗАКЛИК ДО СПІЛЬНОЇ ПРАЦІ ТА БІЛЬШОЇ ЖЕРТВЕННОСТІ

Річні Збори Головного Уряду Українського Народного Союзу, стверджуючи наявність найконечніших потреб продовжування праці центральних американсько-українських громадських інституцій, Українського Конгресового Комітету та Злученого Українського Американського Допомогивого Комітету, закликають своє членство всіми своїми силами та збільшеною жертвенністю дальше піддержувати та розгортати працю цих Комітетів. Головний Уряд Українського Народного Союзу рівночасно закликає своє членство, щоби воно своєю ініціативою, жертвенністю та працею по своїх громадах було дальше прикладом для всіх інших та високо держало прапор цих ідей, що зробили великим Український Народний Союз та які віддали вже такі великі послуги американсько-українській громаді і українському народові. До спільної праці в змаганні до спільних ідеалів Український Народний Союз закликає весь американсько-український загаль, зокрема нових українських іммігрантів на цій вільній американській землі.

Повищі привіти та заклики, поставлені в формі вєсенє,

лишень та скількості, котра може бути вивезена в інші місцевості, натомість маса нищиться і пропадає через брак відповідних переробкових підприємств. І в той самий час рідні консервовані овочі та мармоляди, довезені в провінції, а дошкульно дорогі. Неймовірно підбільшуються ціни і на інші промислові вироби, доставлені в глухі кутки інтеріору на авті, або і на звичайній фірі. Комівояжерство для Бразилії не тільки звичайна, але й необхідна річ.

Або, наприклад, необхідний людині трудно буде повірити, що помимо існування в Бразилії незмірних вікових пуцц, у містах, а навіть у деяких сільських місцевостях питання палива складає дуже поважну рубрику в кожному господарстві. Пояснюється це тим, що поблизькі до шляхів ліси вже винищені, а з дальших околиць доставка дерева або дуже дорого коштує, або є зовсім немислима. Також той факт, що Бразилія, країна аграрна по своєму характері, в потенціалі здібна до великого експорту зерна, довозить пшеницю з Аргентини і ЗДА, а картоплю часом навіть з Європи, не є наслідком галупти чи небажальства, але тих специфічних причин, через які продукції, наприклад, пшениці в краю коштує покищо дорожче, ніж спровадження її ззакордону.

Щоб це зрозуміти, треба уважніше придивитися блежче до місцевого рільництва.

Фазенди.

Фазендами називаються ті великі земельні господарства, що нараховують сотні або й тисячі гектарів землі і котрі повстали ще в ті часи, коли земля в Бразилії була лабути за безцінь. Маса тих земель ще і понині стоїть пустою, але в кожній з них переважна їх частина повернена на культу, цукрові плантації, бразилійські та інші плантації, а також на пасовища для худоби.

Фазенди поріджалися в господарстві зерновою, помімо того, що цина на хліб у Бразилії порівняно дуже висока, і попит на нього постійно росте, нема.

Питання вартє, щоб з ним познайомитися бодай поверхово.

Лишаємо в стороні ті фазенди, котрі вже вєспіли завести на своїх землях високоприбуткову господарку. Зупинимось лишень над тими просторами, котрі або зовсім не використовуються, або використовуються нерационально, що заводять нову господарку, подібну до тих сотень, яких вже існують.

Землі, правда, є подостатком, але вона малородюча, а до того має в собі повно пнів, коріння, або попросту лежачих вздовж і впоперек нивистовбурів тисячелітніх гігантів, котрих не можна ні спалити ні вивезти, а тому плугом зайти є дуже тяжко. Отже, ще донедавна "лан" між трьома пеньками, оброблений при допомозі мотики — був суцільним явищем.

Часи помалу міняються, що рік далі, то частіше подибується орна управа землі, але переважна кількість її все ще обробляється стародавним способом.

Штучного угноєння тут не практикують зовсім з огляду на видатки, котрі потягнуло б з собою спровадження для консультації агронома, а також на дорожнечу самих хемікалів та їхнього транспорту. Тому колоністи придержуються іншій системі — господарки.

Маючи багато землі, господар не використовує її всю щороку, лиш вибирає певні ділянки, для посіву, а решту лишає стояти пустою. За кілька років, коли пуста викиється молоденьким ліском, т. зв. капоейрою, тоді його

по черзі, радники Оленою Штогрин, П. Кучмою, М. Давискою і І. Кокорським, а поперіт контролерами Д. Капітулою, В. Гіряком, І. Іванчуком та заступницею президента Марією Малевич, прийнято одностайно.

РІЗНІ СПРАВИ

Гол. контролер Д. Капітула відчитав скаргу члена 276 відділу, Михайла Фука, з якою перейдено до порядку денного.

Головні урядники з призначенням ствердили, що опрацьований Редакцією „Свободи“ та виданий УНСОЮЗОМ Ювілейний Календар-Альманах УНСОЮЗУ на рік 1949 з нагоди 55-ліття Союзу, належить своїм змістом і формою до найкращих того роду видань. На внесення радного Т. Шпікулі, поперіт радним С. Слободяном доручено головному Екзекутивному Комітетові, якщо буде можливо, видати Союзний Календар теж на 1950-тий рік.

На внесення заступника президента Марії Малевич, поперіт радним С. Слободяном рішення, щоб і в цьому році, в місяці жовтні, як це постановило ухвалою попередньої конференції, повести кампанію за добровільною оплатою до передплати „Свободи“. Головні урядники, запевняючи свою допомогу в цій справі не тільки відповідною власною грошевою жертвою, але й працюю на місцях, звертаються з нагодо цього річного засідання до загалу членства, щоб воно підтримало цю кампанію більш щедрих жертвами, ніж це було в минулому.

В далішому обговорено деякі статті статуту, які по думці головних урядників повинні бути предявлені статутів

комісії, що радитиме перед конвенцією. Хоча справа „Юррейнік Вікі“ була вже обговорювана раніше, радний І. Романішин ще раз забрав слово в цій справі, стверджуючи, що єдиною радою на поширення цього органу серед молодих членів Союзу, є обов'язкова передплата. Для поширення Союзного руху серед молоді, доручено Головному Екзекутивному Комітетові розробити план коли та в яких місцевостях повинні відбутися окружні збори Союзної молоді. Головний уряд обговоривши цю справу, визнає місцевих відділових урядників, щоб вони приділили їй окрему увагу, влаштовуючи окружні з'їзди Союзної молоді, поширюючи „Юррейнік Вікі“, ширити ідею творення Союзних спортивних ліг і т.п.

На цьому вичерпано порядок нарад та на внесення контролера 4-ра А. Т. Кібзєя, поперіт радним П. Дудю, закінчено річні збори Головного Уряду У. Н. Союзу в п'ятницю, дня 25-го березня, в год. 4:30 пополудні. Гол. президент, М. Мурашко, закриваючи наради, заклинав головних урядників, а через них і весь Союзний загаль, щоб кожний в рамках своїх компетенцій та в міру своїх можливостей допоміг здійснити переведення на цих зборах ухвал, зокрема подати про здійснення виданого на цих зборах клича про збільшення кількості членів УНСОЮЗУ з нагоди його 55-річного ювілею в цьому році до 55 тисяч. Збори закінчено відспіванням українського національного гімну.

Д. ГАЛИЧИН,
головний секретар УНСОЮЗУ.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ 1949

НОВІ ВІДІЛИ:

Зорганізовано 2 нові відділи У. Н. Союзу, під ч. 285 в Морісвилі, Іл., і ч. 368 в Мейс, Фла.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 6. Лещинський Анастасія, Лещинський Андрій.
В. 14. Лотоцька Марія.
В. 23. Кашуба Григорій, Кашуба Дієна К.
В. 24. Янчук Михайло.
В. 38. Чудак Катерина.
В. 42. Барна Андрій, Барна Марія.
В. 48. Гарматій Ольга, Сорока Ірина, Карпачів Марія, Гарматій Марія, Сорока Олена, Гарматій Михайло, Сорока Ярослав, Шиманів Катерина.
В. 55. Івасинський Василь, Лазуренко Іван, Гаврилюк Петро, Стефанія Меланія, Ціцідан Ана, Кушнір Андрій, Ціцідан Адам, Соколовський Роман, Тимок Ана, Гаврилюк Михайло, Присяжню Харитина, Кузменська Марія, Пахотий Катерина, Вумбар Марія, Лисенська Любов, Стефанія Микола, Короник Пелагій, Івасинський Михайло, Зелінський Олександр, Івасинський Параска, Присяжню Стефан, Лазуренко Наталія, Лазуренко Григорій, Маловик Петро, Короник Микола, Пахотий Ігор, Зелінська Євгенія, Тимок Михайло, Кушнір Ірина, Вумбар Іван, Лисенський Іван, Сієвський Василь, Дмитришин Осип, Ільницький Володимир, Сієвський Олександр, Дзємук Олександр, Марущак Гаврило, Дзємук Едуард, Марущак Дмитро, Дуда Іван, Цісольський Антон, Цісольський Іван, Цісольський Михайло, Кузменський Іван, Дзємук Стефан, Сус Іван, Козак Дмитро.
В. 59. Добот Юрій.
В. 63. Родік Михайло.
В. 67. Андріюк Адела.
В. 69. Проздовська Олена.
В. 70. Кияжницька Олександра, Малюца Андрій, Малюца Оксана, Семененко Володимир, Семененко Дарія І.
В. 75. Сулик Стефан.
В. 81. Войтович Петро.
В. 94. Вітшин Стефан, Вітшин Едуард.
В. 98. Андрас Михайло.
В. 102. Вобочко Микола.
В. 110. Гробак Валентин.
В. 113. Лустер Іван П., Зсміа Михайло, Лаврій Тома М.
В. 117. Новичий Євген.
В. 125. Чіма Ірина, Василь Марія.
В. 128. Мізерний Іван.
В. 140. Фарига Зеновія.
В. 145. Віскоцка Марія М.
В. 151. Касалір Юлія.
В. 158. Сокол Кенет П., Бумба Марія, Бумба Леа.
В. 161. Озенчар Чарльс, Прибулський Петро П.
В. 163. Андрюшків Зоя, Андрюшків Іван, Андрюшків Андрій.
В. 179. Гаврилюк Михайло.
В. 183. Крива Василь.
В. 194. Гречаник Лев, Гречаник Марта, Мотиль Оксана.
В. 204. Дмитренко Параска, Водко Розалія.
В. 206. Коміницька Лорета, Коміницький Володимир, Кривуша Семен, Кривуша Іван.
В. 207. Гринишні Людвіна.
В. 218. Прокопів Василь, Мисів Володимир, Федак Тимко, Бурій Стефан, Мисів Анастасія, Бурій Євгенія.
В. 220. Влідній Долореса, Шпур Теодор, Шпур Роман, Шпур Павліна, Трегубчик Іван.
В. 221. Куд Іван, Качерпа Стефан, Гавдіо Михайло, Ніколішин Андрій, Крехтак Микола, Паска Семен, Гавдіа Василь, Чіма Павло, Брагар Ана, Пеленський Михайло, Брагар Петро, Брагар Михайло, Левішній Сас Ірина.
В. 222. Сас Ірина.
В. 238. Гринишні Григорій.
В. 247. Макнік Соня.
В. 252. Когут Діарис, Зарецький Омелья, Когут Дмитро.
В. 254. Ковальчук Юлія, Мельник Іван.
В. 255. Кіселіч Іосиф.
В. 258. Головецька Юлія.
В. 265. Котур Ана, Котур Катерина.
В. 266. Галік Стефанія, Галік Тарас.
В. 271. Левуш Михайло, Малік Данило.
В. 274. Волощак Михайло.
В. 276. Федуско Нікола.
В. 277. Мерещак Володимир.
В. 284. Нішій Чарльс, Хома Михайло, Магац Розалія Е., Васильюка Марія, Касалір Володимир, А. Гладенська Олена А.
В. 285. Докторук Іван, Дереванько Андрій, Кривенко Іван, Копаніца Василь, Левішній Теодор, Кривенко Олександра, Мроцько Михайло, Дереванько Албіна А., Мартиненко Ольга, Денісик Іван, Денісик Марія, Мартиненко Михайло, Кравець Зоя, Онішак Марія, Копаніца Магдалена, Мроцько Марія, Кравець Філіп, Горихата Марія, Стратіко Андрій, Галішій Оксана, Кривенко Олена, Копаніца Парка,

Копаніца Богдан, Онішак Михайло, Мроцько Анастасія, Бурлай Катерина, Бурлай Іван, Стратіко Іван.
В. 290. Красюкська Марія, Красюкський Іван, Анюк Юрій, Пашків Василь, Криворучко Олександр, Пісєцький Данило, Черевко Любов, Черевко Михайло, Пісєцька Олена, Гузла Домна, Анюк Антонія, Кулик Михайло, Ладівченко Богдан, Пашків Михайло, Корсун Любов, Шпішка Стефан, Чорна Марія, Корсун Володимир, Гринчук Любомира, Корній Андрій, Гравенко Леоніда, Гринчук Микола, Гравенко Кирило, Криворучко Ана.
В. 292. Рєвай Аврелія В., Рєвай Юлія, Ланчук Микола.
В. 304. Гнатик Нікола С., Яремко Дмитро.
В. 312. Вільський Стефан.
В. 316. Санагурський Пилип.
В. 320. Андрушко Ана, Яремко Марія, Яремко Нікола, Андрушків Іван, Андрушко Марія, Чай Теодор, Андрушко Роман, Полішук Ана, Яремко Іван.
В. 321. Лев Оксана мол.
В. 330. Варета Євгенія П.
В. 334. Веднарій Нікола С.
В. 336. Колодза Іван.
В. 342. Добровольський Носиф, Сачак Михайло.
В. 347. Качук Михайло.
В. 350. Каміньський Ленард, Каміньська Пела.
В. 361. Мулик Антій, Гринько Антій, Гринько Марія, Свинчук Сабіна, Радіан Ана, Свинчук Семен, Савіцький Михайло, Діла Василь, Натирій Дмитро, Максимів Зенов, Мулик Антій, Мулик Ана, Гринько Марія, Гринько Антій, Натирій Ольга, Свинчук Богдан, Діла Юлія, Витшинів Іван, Витшина Е., в.
В. 367. Гуран Константи, Гуран Наталія П.
В. 368. Загадівко Ана, Загадівко Стефан, Гела Семен, Ільків Володимир А., Подубинський Володимир, Гела Оксана, Гела Іван, Подубинський Олімпіада Л., Подубинський Богдан, Рій Анджела, Ткачик Марія, Подубинський Василь.
В. 371. Чабан Петро.
В. 372. Лідо Елсій.
В. 375. Петрович Осип, Грималюк Фарфоломій О., Козел Яким, Максимук Данило.
В. 377. Мігеліч Марія А., Вайтз Вільберт А., Клім Омелья М., Мазур Михайло, Мазур Ана, Мазур Стефан.
В. 379. Шпавалюк Григорій, Куличин Іван, Ваків Василь, Кашуба Володимир.
В. 383. Сабі Носиф.
В. 413. Ковалішин Іван, Чмир Микола.
В. 428. Шпішка Михайло.
В. 430. Боброва Галина, Тараско Василь, Цібак Михайло, Федіак Зенов, Рогожинський Лука, Середя Ольга А., Середя Михайло, Туряницький Євген, Гомель Марія, Качор Євгенія, Гомель Петро, Рогожинська Ана, Федіак Ярослав В.
В. 432. Ребрик Михайло, Гриня Марія, Гриня Іван, Макогін Григорій, Шпаллак Стефан, Скум Іван, Макогін Марія, Корія Леся, Салучук Андрій, Макогін Ольга, Макогін Ана, Несторович Ана, Гомовський Зендан, Недошито Василь, Ромашев Стефан, Панків Лука, Макогін Гарас, Шпаллак Ізидора.
В. 433. Ратушня Люба, Ратушний Володимир.
В. 436. Геша Лука, Павлік Михайло, Андрушко Володимир, Павлік Людмила.
В. 439. Федун Семен.
В. 445. Улич Марія, Середницька Олена, Красильчук Василь, Юдіна Зузіана, Горпунюк Василь, Гоглянін Іван, Шевчук Іван, Скорець Володимир, Гладун Марія.
В. 458. Станко Петро, Іванець Іван, Сесон Василь, Рузак Оксана, Козак Василь.
В. 464. Чомін Микола, Сірік Григорій.
В. 469. Процюк Методій.
В. 473. Ісаяк Павло, Войко Іван, Ісаяк Наталія, Височанська Надія, Матвій Євген, Коваль Василь, Гриня Стефан.

В. 155. Стаско Марія.
В. 183. Медвідь Нікола, Медвідь Бергенія.
В. 187. Помаранська Ана.
В. 201. Горбальнич Стефан.
В. 206. Гардіан Ана.
В. 243. Федориниш Марія.
В. 364. Владика Владислав С., Владика Ева, Владика Василь.
В. 430. Давидович Іван, Давидович Оксана.
В. 432. Кузик Андрій.
В. 445. Забавка Василь.
В. 458. Саврас Михайло, Гринчук Володимир, Муляр Іван.
В. 464. Слободанюк Олена.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ІНШИХ КЛАС:

В. 20. Ланчук Марія.
В. 58. Михал Ана В.
В. 158. Шепетська Олена.
В. 170. Галайко Нікола.
В. 217. Деркач Іван.
В. 258. Головецька Юлія.
В. 339. Сорока Оксана.
В. 342. Кіселіч Марія.
В. 361. Мазур Григорій.
В. 375. Гриня Петро мол.
В. 432. Ребрик Ярослав.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Васалига Емілія, Васалига Іван.
В. 40. Гемітон Надія.
В. 42. Сушицький Владислав.
В. 61. Мец Марія, Іванець Катерина.
В. 63. Келер Джеймс Д.
В. 69. Куницький Марія.
В. 75. Заводський Іосиф А.
В. 78. Малаховський Станіслав.
В. 83. Козак Іван А.
В. 94. Віскоцський Носиф, Віскоцська Тілія.
В. 95. Воруца Юрій.
В. 96. Палашук Юрій.
В. 97. Вабіра Петро.
В. 112. Глушак Магариета.
В. 127. Даміс Ірина М.
В. 211. Рудак Іван, Рудак Андрій.
В. 217. Шеремета Іван.
В. 219. Гудзак Андрій, Гудзак Дорота.
В. 230. Юрій Олена.
В. 262. Стокса Володимир.
В. 280. Вомба Марія, Грещук Станіслав.
В. 290. Гной Юлія, Врухальська Зоя, Харандок Паранія, Врухальський Юрій, Гной Роман, Гной Параска.
В. 304. Ваврів Андрій.
В. 305. Гефест Юрій.
В. 312. Коричок Ветія, Коричок Нікола 2.
В. 316. Петрів Іван.
В. 350. Гороніський Володимир.
В. 361. Нічка Іван мол., Юрковський Петро, Юрковська Ана.
В. 371. Юнка Віра, Чабан Петро, Яворська Ана.
В. 421. Процишук Іосиф.
В. 432. Холтський Микола, Стахів Іван, Мартинюк Зеновія, Тимчук Ана, Мартинюк Зеновія, Тимчук Титус, Андріюк Григорій.
В. 436. Калішак Іван, Домітрук Василь.
В. 437. Присяжню Агнеса.
В. 441. Демкович Іван.
В. 445. Дмитрів Василь, Штойко Дмитро, Стрижак Микола, Чолій Лавло, Ласківська Леонія, Воеводин Анастас, Гішдур Павло, Окіпнюк Володимир, Локот Володимир.
В. 456. Іванюк Іван, Муза Іван, Касійський Василь.
В. 464. Владика Михайло.
В. 473. Кішчак Ірина, Кішчак Ана, Федак Микола, Борючок Іван, Шелюхна Лідія.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 3. Кобилка Теодор.
В. 14. Селорочий Мирон, Карпа Іван, Карпа Марія.
В. 23. Каліна Антій.
В. 53. Козак Марія Е.
В. 62. Мельничук Павліна, Мельничук Теодор, Мельничук Федор.
В. 63. Шостак Іванна.
В. 102. Владика Ева, Владика Володимир, Владика Василь.
В. 113. Коземчук Іосиф Е.
В. 147. Горбальнич Стефан.
В. 157. Федіак Іванна.
В. 193. Ромашка Ана.
В. 194. Судак Ольга.
В. 221. Борис Андрій.
В. 226. Федориниш Марія.
В. 238. Терещак Ана.
В. 243. Демидчук Зоя.
В. 441. Кузик Андрій.
В. 446. Гнатиниш Оксана, Туж Стефан, Лідія Дмитро.
В. 456. Мудрій Іван, Гринчук Володимир, Сарас Михайло.
В. 457. Патен Іосиф, Патен Марія.
В. 462. Матковська Катерина 3, Матковський Петро 2.
В. 473. Гайда Михайла.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 40. Макаровський Андрій.
В. 105. Корсакер Розалія.
В. 187. Юрчик Іосиф.
В. 219. Олга Петро Н. мол., Куржницька Ана.
В. 261. Гребович Оксана.
В. 304. Процишук Геноефа.
В. 371. Малюк Катерина.
В. 432. Федун Петро, Онуфрік Володимир, Вуковський Володимир, Паліра Володимир, Логин Михайло, Дереванько Албіна А., Мартиненко Ольга, Денісик Іван, Денісик Марія, Мартиненко Михайло, Кравець Зоя, Онішак Марія, Копаніца Магдалена, Мроцько Марія, Кравець Філіп, Горихата Марія, Стратіко Андрій, Галішій Оксана, Кривенко Олена, Копаніца Парка,

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 49. Лушчик Зоя.
В. 79. Забавчук Нікола.
В. 98. Кобилка Теодор.
В. 152. Селорочий Мирон.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІШЛИ ДО ІНШИХ КЛАС:

В. 20. Федориниш Марія.
В. 58. Півкова Ана.
В. 158. Шепетська Олена.

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ

В класі W-250 на \$ 250	2
В класі W-500 на \$ 500	4,777
В класі W-750 на \$ 750	1
В класі W-1000 на \$1000	3,700
В класі W-1500 на \$1500	45
В класі W-2000 на \$2000	24
В класі W-2500 на \$2500	3
В класі W-3000 на \$3000	2
В класі W-різні суми	72

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ

В класі T-100 на \$ 100	3
В класі T-250 на \$ 250	157
В класі T-500 на \$ 500	3,393
В класі T-750 на \$ 750	491
В класі T-1000 на \$1000	7,442
В класі T-1500 на \$1500	176
В класі T-2000 на \$2000	48

Разом 37,958

МОЛОДЕЦЬКИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 6. Лещинський Іван.
В. 23. Геро Глорія.
В. 46. Карпачів Християна М., Карпачів Оксана С.
В. 49. Лій Іван, Іс.
В. 55. Франко Деніс А., Короник Люба, Лещинський Віктор, Павлюк Валентина, Походай Євгенія, Походай Ярослав, Присяжню Олександра, Присяжню Нікола, Тимок Юлія, Тимок Василь, Зелінська Християна, Івасиниш Богдан, Івасиниш Іван, Короник Лідія.
В. 58. Михайло, Варвара А.
В. 63. Гринишні Наталія А. 2.
В. 70. Малаюта Мотія О.
В. 75. Наконечний Деніс Е., Наконечний Станіслав мол.
В. 85. Мандр Барвара С.
В. 94. Гринишні Джеймс Р., Вітшини Ярослав, Вітшини Стефанія.
В. 130. Яр Павла Діанна.
В. 142. Мамчук Шарон.
В. 163. Яндрюшків Роман І.
В. 175. Венет Карола А.
В. 191. Лок Іван П.
В. 204. Дусанський Андрій А.
В. 213. Барба Джеймс Р.
В. 218. Бурія Орис В., Мисів Орис О.
В. 220. Влідній Богдан.
В. 221. Дубішій Роман Ігор, Пуцішій Роман П.
В. 236. Скерпін Кармела А.
В. 266. Галік Марія С.
В. 285. Бурлай Іван, Онішак Ярослав, Мроцько Стефан, Мроцько Марія, Горихата Микола, Горихата Олександра, Горихата Ніла, Копаніца Стефан, Копаніца Зеновія, Денісик Богдан, Кравець Оксана, Бурлай Марія.
В. 287. Лутинський Теренс С.
В. 290. Черенко Тамара, Криворучко Іван, Красиницький Віктор, Красиницький Нікола, Красиницький Анатол, Гузла Валентина, Гузла Олена, Гузла Анатол, Чорний Стефан, Чорний Остап, Стеценко Тамара, Анюк Богдан, Черевко Надія, Черевко Євген, Черевко Іван С., Пісєцька Олександра, Пісєцька Марта, Пісєцька Оксана.
В. 301. Даман Вільям І.
В. 306. Андріюк Іван А.
В. 320. Полішук Орест, Полішук Дарія, Яремко Михайло.
В. 321. Сміла Іван М., Сміла Розалія М.
В. 325. Дік Варвара А.
В. 336. Колодза Іван, Колодза Євгенія, Карпачів Карен А.
В. 343. Лопес Доріан К.
В. 349. Добот Прослава.
В. 361. Мулик Стефанія, Мулик Ярослав, Раїца Іван, Свинчук Володимир.
В. 367. Гуран Мирон О., Гуран Християна М.
В. 368. Маїк Стефан 3-тій, Маїк Кенет, Маїк Грей, Подубинська Зоя, Віжний Едуард Л., Дмитрій Лідія, Віснєвська Варвара Г.
В. 371. Романішні Стефан В.
В. 377. Валігорська Розмарія, Міцел Дженіс К., Міцел Маріяна, Валігорська Шарлота Г., Валігорська Джуліт, Орландо Джеймс Р., Орландо Іван М., Орландо Олена, Мазур Чарльс Ф.
В. 383. Хома Павло Н.
В. 386. Пісула Катерина.
В. 388. Вренгел Християна Дж.
В. 385. Міко Євген М.
В. 430. Гомель Михайло, Качор Ірина, Серета Емілія, Рогожинська Марія У.
В. 432. Недошито Люба О., Гомовський Юрій Д., Моїак Леся Л.
В. 436. Герман Дженета, Павлік Надія.

ДІТИ, ЩО ВІДІШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 183. Лінка Модест.
В. 237. Комігас Ана.
В. 430. Давидович Юрій, Давидович Галина, Давидович Християна, Вачинський Борис М., Вачинська Марія І.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Лещинський Нікола.
В. 48. Куцаба Християна А., Куцаба Ленард.
В. 413. Розмерський Володимир, Розмерський Тері.
В. 183. Лінка Модест.
В. 237. Комігас Ана.
В. 430. Давидович Юрій, Давидович Галина, Давидович Християна, Вачинський Борис М., Вачинська Марія І.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 183. Лінка Модест.
В. 237. Комігас Ана.
В. 430. Давидович Юрій, Давидович Галина, Давидович Християна, Вачинський Борис М., Вачинська Марія І.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 6. Федів Олена.
В. 48. Білас Павло Р., Білас Дорота, Білас Леон, Келій Чарльс, Келій Доналд, Келій Іосиф, Келій Маргарета, Келій Франко, Меско Маргарета.
В. 83. Зварич Петро.
В. 109. Чілко Джеймс.
В. 118. Пашічак Марта.
В. 127. Давид Тамара.
В. 194. Тугт Фред.
В. 200. Вейбак Михайло.
В. 219. Рудзак Петро.
В. 221. Демчук Меланія, Демчук Арліна.
В. 259. Малаюта Дженіна.
В. 292. Гнатиниш Ана.
В. 312. Коричак Давид Н.
В. 361. Нічка Варвара А.
В. 379. Керчинський Лев.
В. 386. Гороніська Дорота А., Го-

РОДИСЬКА ОЛЕНА Д., ГОРОДИСЬКА ДЖЕНЕТА.

В. 424. Гарбер Ана, Гарбер Елізавета, Гарбер Іван мол., Гарбер Катерина, Пісарський Едуард.
В. 432. Гринишні Мирон.
В. 445. Зарецький Теодор Р.

ДІТИ, ЩО ВІДІШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 194. Судак Оксана.
В. 207. Залуца Ольга, Сисун Геноефа.
В. 221. Влідній Вільям.
В. 318. Вачинський Борис М., Вачинська Марія І.
В. 383. Комігас Ана.
В. 462. Матковська Марія Е.

ДІТИ, ЩО ВІДІШЛИ ДО ІНШИХ КЛАС:

В. 56. Злунчик Данило А.
В. 277. Янішевська Дарія.
В. 305. Боток Маріяна.
В. 321. Сміла Нікола С.
В. 371. Юнка Марія, Юнка Емілія.
В. 379. Керчинський Лев.
В. 388. Врінгел Тома Н.
В. 431. Мартинюк Ана.
В. 432. Комариницький Володимир І., Комариницька Люба М.
В. 446. Манчуленко Василь.

ДІТИ, ЩО ВІДІШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У.Н.С.:

В. 67. Андрушко Адела.
В. 158. Соколю Кенет.
В. 207. Гринишні Людвіна.
В. 220. Вліда Долореса.
В. 222. Сас Ірина.
В. 233. Вайдук Олена.
В. 247. Матішук Зоя.
В. 285. Кіселіч Іосиф.
В. 312. Вільський Стефан.
В. 321. Лев Оксана.
В. 375. Максиміс Данило.
В. 379. Шпавалюк Григорій.

ДІТИ, ЩО ВІДІШЛИ ЗО ЗВЕРТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 262. Максиміс Одіар.
В. 326. Ліса Марія.

ДІТИ ПОМЕРЛИ:

В. 83. Терещак Ольга М.
В. 341. Піддерігора Ворислав Гнат.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком квітня 1949 року було в У. Н. Союзі дітей членів 13,547

В місяці квітня 1949 р. прийнято нових 123

В місяці квітня 1949 р. прийнято нових 5

В місяці квітня 1949 р. прийнято з переступ. листами 7

В місяці квітня 1949 р. прийнято з інших клас обезпеч. 12

Разом 13,694